

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز پنجشنبه (۲۸) تیرماه ۱۳۵۲

فهرست مطالب :

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات آقای رئیس و نطق قبل از دستور - آقایان : دکتر الموتی - رامبد .
- ۳- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح قسمت اول ماده ۳ قانون امنیت اجتماعی و ارسال به مجلس سنا .
- ۴- تصویب صورت جلسه قبل .
- ۵- طرح گزارش شور دوم کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع به حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت .
- ۶- بیانات جناب آقای امیرعباس هویدا نخست وزیر و تقدیم لایحه مربوط به قرارداد فروش و خرید نفت بین دولت شاهنشاهی ایران و شرکت های خارجی .
- ۷- ادامه بحث و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع به حفظ و
- گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت و ارسال به مجلس سنا .
- ۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به منع توقیف اشخاص در قبال تخلف از انجام تعهدات و الزامات مالی .
- ۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون فرهنگ و هنر راجع به ثبت آثار ملی .
- ۱۰- تقدیم درخواست تأمین اعتبار مورد نیاز اداره کل هواپیمائی کشوری برای روش آسفالت باند و تاکسیروهای فرودگاه مهرآباد بوسیله آقای قوام صدری وزیر مشاور و معاون نخست وزیر .
- ۱۱- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی .
- ۱۲- اعلام وصول گزارش کمیسیونها .
- ۱۳- اعلام تعطیلات تابستانی .
- ۱۴- ختم جلسه .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.
 (شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه آقایان :

مهندس قادر پناه - خانلر قراچورلو - دکتر کفائی - مرنندی - کاظم مسعودی - معیری - مهندس معینی زند - دکتر محمد حسین موسوی - ناصر زاده - نامور - نیکپور - دکتر گایگ - کریم بخش سعیدی - خانم پیرنیا - خانم زاهدی - خانم دولتشاهی - خانم ضرابی .

غائبین مریض - آقایان :

دکتر ابوالهدی - دکتر اسکوئیان - امام مردوخ - اهری - بدرخانی - بوشهری - پرویزی - دکتر جزایری - دکتر حاتم - تیمسار حکیمی - اسمعیل خزیمه - ذوالفقاری -

مهندس اردلان - مهندس احتشام شهیدی - دکتر الموتی - مهندس برومند - غلامرضا بهادری - مهندس پروشانی - پیمان - نژده - جهانی - مهندس جلالی نوری - تیمسار خطیب شهیدی - حسام الدین رضوی - سجادی - دکتر سعید - شاهنده - دکتر شریف امامی - شیخ بهائی - مهندس زاهدی - دکتر فضل الله صدر - دکتر وجیه الله صدر -

شریفها - مهندس عطائی - فروتن - دکتر فروزین -
فرهاد پور - دکتر قهرمان - دکتر مشایخی - مهرزاد -
میرافضل - مهندس نصر .

۲- بیانات آقای رئیس و نطق قبل از دستور - آقایان: دکتر الموتی - رامبد

رئیس - وظیفه خود میدانم از دوستان عزیز و سروران محترمی که در این دوره کسانم لطف و محبت کردند مخصوصاً لازم میدانم از جناب آقای هویدا نخست‌وزیر و جناب آقای دکتر اقبال تشکر کنم از همه دوستان و همکاران محترم که با اظهار لطف فراوانشان روحیه مرا تقویت کردند و باعث تسریع در بهبود شدند سیاست‌گذاری کنم (احسن).

از خداوند مسئلت دارم که همه ما را در وظیفه‌ای که بعهده داریم که خدمت بشاهنشاه و ملت ایران است بیش از پیش موفق و مؤید بدارد (انشاءالله) نطق‌های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای دکتر الموتی تشریف بیاورید .

دکتر الموتی - جناب آقای رئیس - همکاران محترم بطوریکه استحضار دارید بر حسب دعوت پارلمان چین و کمیته مرکزی خلق چین هیئت پارلمانی ایران بریاست جناب آقای شریف امامی رئیس محترم مجلس سنا و مرکب از جنابان آقایان اشرف احمدی - اعزاز نیک‌پی - بلوری - خانم نبیل از مجلس سنا و جنابان آقایان دکتر سعید نایب رئیس مجلس شورای ملی - رامبد رئیس فراکسیون پارلمانی حزب مردم و علی برومند و صادق ناصرزاده و اینجانب از مجلس شورای ملی که بر حسب دعوت کمیته دائمی مجلس جمهوری خلق چین عازم آن کشور گردیده بود در روز شنبه نهم تیرماه با هوایما به پکن وارد و مورد استقبال جناب آقای کوبر و معاون رئیس کمیته دائمی خلق چین و چندتن از اعضای کمیته و معاون وزیر خارجه چین و جناب آقای آرام سفیر ایران در چین و عده‌ای دیگر از مقامات چینی و ایرانی قرار گرفت .

هیئت پارلمانی ایران در مدت ده روز اقامت در چین مورد استقبال و پذیرائی گرم و صمیمانه و دوستانه مقامات و ملت چین قرار گرفت که این امر بخوبی نشان

میداد روابط دوستانه و صمیمانه دولت که از ۲۵۰۰ سال قبل برقرار شده از هر جهت دوستانه و صمیمانه هستند ، هیئت پارلمانی ایران در مدت اقامت در چین بشهرهای پکن - سیان - شانکهای - هانچو - کانتون سفر کرده و از مناطق مختلف سفر ، آثار تاریخی آن بازدید بعمل آورد و مورد استقبال هم‌میمانه مقامات این مناطق جمهوری خلق چین قرار گرفت .

هیئت پارلمانی ایران با جناب آقای چوئن‌لای نخست‌وزیر - جناب آقای چوئه رئیس مجلس خلق چین ملاقات کرد و مطالب بسیار مهمی درباره توسعه مناسبات دوستانه ایران و چین که از قدیم الایام از طریق جاده ابریشم برقرار بوده بیان گردید و اظهار امیدواری شد که با علاقه شدیدی که بین رهبران دو کشور شاهنشاه آریامهر و حضرت مائوتسه تونگ توسعه این مناسبات دوستانه وجود دارد روز بروز روابط صمیمانه‌تری برقرار گردد .

و این امر از روزیکه شاهنشاه بزرگ ماسیاست مستقل ملی را اعلام کردند روابط ایران با همه کشورها و ملت‌ها باداشتن هر رژیم و هر سیستم بر اساس دوستی متقابل و احترام آمیز است و بهمین جهت است که ما هر جا که میرفتیم می‌دیدیم که نسبت به رهبر انقلاب ایران شاهنشاه آریامهر نهایت احترام را قائل بودند و از رهبر ملت ایران صمیمانه تجلیل می‌کردند (صحیح است ، احسن) و این امر برای ما ایرانیان باعث کمال افتخار است .

اظهارات جناب آقای چوئن‌لای نخست‌وزیر جمهوری خلق چین بسیار مهم و جالب و عمیق بود و مخصوصاً این جمله که (پذیرائی از شهبانوی ایران افتخار ما بود) نشان میداد که مقامات جمهوری خلق چین بدوستی با ایران علاقه زیادی دارند .

مقامات جمهوری خلق چین از سفر علیاحضرت شهبانوی ایران و والاحضرت اشرف پهلوی - والاحضرت فاطمه پهلوی - جناب آقای هویدا نخست‌وزیر و سفر هیئت پارلمانی با تجلیل خاصی یاد کرده و این سفرها را مؤید توسعه مناسبات دوستانه دو کشور میدانستند بهر کجا که میرفتیم اشاره میشد بجاده ابریشم که ۲۵۰۰ سال پیش ساخته شده و از آنروز بین ایران و چین رابطه

دوستانه‌ای برقرار بود و امروز هم بسیار موجب خوشوقتی بود که باز هم در توسعه مناسبات که مناسبات بسیار دوستانه‌ای برقرار شده است از نکات جالبی که در این ملاقاتها استنباط میکردیم اشاره بیسیاست شاهنشاه ما درباره مبارزه باسیاست‌های استعماری بود .

در ضیافت آقای گومور معاون رئیس کنگره دائمی خلق چین و جناب آقای آرام سفیر ایران در چین مطالب زیادی درباره توسعه هر چه بیشتر روابط دوستانه دو کشور ایران و چین بیان گردید و یادآوری شد که همه کشورهای آسیائی باید مانند ایران و چین اقدام کنند تا ریشه‌های استعمار و استثمار در جهان بخصوص در سرزمین آسیائی قطع گردد . و این امر دیگر نمودار آنست که آسیائی‌ها رستاخیز تازه‌ای در زندگی سیاسی و اجتماعی و اقتصادی خود آغاز کرده‌اند . در تمام ملاقاتها و ضیافتها و مذاکرات که جناب آقای شریف امامی رئیس هیئت پارلمانی با مطالب بسیار جالب و واقعی و عمیق خود سیاست مستقل ملی ایران و برنامه‌های وسیع انقلابی ایران و اقدامات مهمی که برای رفاه اکثریت ملت صورت گرفته و مخصوصاً اقدامات اخیر شاهنشاه ایران درباره استیفای حقوق حقه ملت ایران در نفت و مالکیت ایران بر تأسیسات نفتی و اداره شدن سازمانهای عظیم نفتی و سیله ایران مورد استفاده قرار میدادند مقامات جمهوری خلق چین سیاست مستقل ملی ایران و اقدامات صلح‌جویانه و بشر دوستانه شاهنشاه آریامهر و نگرهبانی از صلح و آرامش و امنیت منطقه خلیج فارس و همچنین سیاست ضد استعماری مبارزه با استعمار رهبر انقلاب ایران را مورد تجلیل و تکریم خاص قرار داده و از برنامه های انقلابی ایران ستایش میکردند و خواهان آن بودند که دوستی با ایران از جهات مختلف توسعه و تحکیم یابد .

در ضیافت آقای گومور معاون رئیس کنگره دائمی خلق چین و جناب آقای آرام سفیر ایران در چین مطالب زیادی درباره توسعه هر چه بیشتر روابط دوستانه دو کشور ایران و چین بیان گردید و یادآوری شد که همه کشورهای آسیائی باید مانند ایران و چین اقدام کنند تا ریشه‌های استعمار و استثمار در جهان بخصوص در سرزمین آسیائی قطع گردد . و این امر دیگر نمودار آنست که آسیائی‌ها رستاخیز تازه‌ای در زندگی سیاسی و اجتماعی و اقتصادی خود آغاز کرده‌اند . در تمام ملاقاتها و ضیافتها و مذاکرات که جناب آقای شریف امامی رئیس هیئت پارلمانی با مطالب بسیار جالب و واقعی و عمیق خود سیاست مستقل ملی ایران و برنامه‌های وسیع انقلابی ایران و اقدامات مهمی که برای رفاه اکثریت ملت صورت گرفته و مخصوصاً اقدامات اخیر شاهنشاه ایران درباره استیفای حقوق حقه ملت ایران در نفت و مالکیت ایران بر تأسیسات نفتی و اداره شدن سازمانهای عظیم نفتی و سیله ایران مورد استفاده قرار میدادند مقامات جمهوری خلق چین سیاست مستقل ملی ایران و اقدامات صلح‌جویانه و بشر دوستانه شاهنشاه آریامهر و نگرهبانی از صلح و آرامش و امنیت منطقه خلیج فارس و همچنین سیاست ضد استعماری مبارزه با استعمار رهبر انقلاب ایران را مورد تجلیل و تکریم خاص قرار داده و از برنامه های انقلابی ایران ستایش میکردند و خواهان آن بودند که دوستی با ایران از جهات مختلف توسعه و تحکیم یابد .

هیئت پارلمانی ایران در این سفر سعی داشت که هر کس سهم خودش با مقامات و مردم چین که مذاکره میکرد راجع به پیشرفت‌ها و برنامه‌های انقلابی ایران بخصوص برنامه اصلاحات ارضی و سهم کردن کارگران در سود کارخانه‌ها که براستی از مترقی‌ترین برنامه‌های دنیای امروز است و وقتی توضیحات میدادیم برای آنها، آنها تکیه

میتوان گفت که سفر تاریخی شهبانوی ایران بجمهوری خلق چین نقطه عطفی در تاریخ روابط ایران و چین محسوب میگردد .

جناب آقای شریف امامی رئیس هیئت پارلمانی ایران از هیئت پارلمانی جمهوری خلق چین برای مسافرت بایران دعوت کردند که این دعوت مورد قبول قرار گرفت و قرار شد پس از انجام انتخابات جدید پارلمانی هیئت از جمهوری خلق چین برای بازدید بایران سفر کنند . مسافرت هیئت پارلمانی ایران بچین و همچنین سفر کوتاهی بپاکستان و هنگ‌کنگ و ژاپن و احترام خاصی که شخصیت‌ها و مردم کشورهای مختلف جهان بایران و رهبری ایران می‌گذارند نشانه افتخار آمیز دیگری از

اثرات درخشان سیاست مستقل ملی شاهنشاه ایران است که نشان می‌دهد کشور شاهنشاهی ما با هر کشوری با داشتن هر رژیم داری بهترین روابط دوستانه بوده و از احترام خاصی میان همه ملل جهان برخوردار می‌باشد که این امر بر صلح بین المللی و امنیت و آرامش منطقه از هر جهت مؤثر و مفید می‌باشد.

در پاکستان نکته‌ای که برای ما مهم بود احترام خاص مردم پاکستان بشاهنشاه بزرگ ما بود. شاهنشاه بزرگ ما با اقدامات صلاحجویانه و بشر دوستانه خود حمایت از ملت پاکستان نشان دادند که دوستی صادق برای ملت‌های دوست هستند (صحیح است) آنچنان نسبت بشاهنشاه و رهبر ما احترام می‌گذاشتند و تجلیل می‌کردند و به ما می‌گفتند که از شما می‌خواهیم که صدای ملت پاکستان را از مجلس ایران بصدا در آورده و بگوئید که ملت پاکستان اقدامات بشر دوستانه شاهنشاه ایران را هرگز فراموش نخواهد کرد و از حمایت بیدریغ شاهنشاه ایران صمیمانه تجلیل می‌کردند (صحیح است) در کشور های دیگر هم می‌دیدیم که پیشرفت‌ها و ترقیات ایران انعکاس وسیعی داشت همه جا می‌گفتند ما شاهنشاه ایران را شاهنشاهی صلح دوست و بشر دوست می‌شناسیم و می‌دانیم و اقدامات ایران را برای حفظ صلح بسیار محترم می‌شماریم و از این اقدامات از صمیم قلب تجلیل می‌کردند من وظیفه خود میدانم در این جلسه تاریخی از پذیرائهای گرم و صمیمانه مقامات و ملت چین از هیئت پارلمانی ایران تشکر کنم و خواستار آن باشم که این اقدامات پیش از پیش موجب تشدید روابط دوستانه در کشور و تحکیم اساس صلح در همه دنیا و بخصوص در آسیا بشود (انشاء الله).

در پایان لازم میدانم از طرف هیئت پارلمانی ایران از کمیته دائمی خلق چین که برنامه بسیار دقیق و مرتبی برای هیئت پارلمانی ایران تهیه کرده‌اند نهایت سپاسگذاری را نموده و از جناب آقای شریف امامی رئیس مجلس سنا باشایستگی و لیاقت و مدیریت رهبری این گروه پارلمانی را بعهده داشته‌اند سپاسگزاری نموده آرزو می‌نمایم که روابط دوستانه ایران و چین روز بروز محکم تر و استوارتر گردد تا هر دو ملت نجیب و زحمتکش

و پرتلاش بیش از پیش از ثمرات این دوستی بهره‌مند گردند (احسن - احسن).

رئیس - آقای رامبد فرمائید.

رامبد - جناب آقای دکتر الموتی لیدر محترم

اکثریت وظیفه بنده را خیلی سبک کردند زیرا هر چند مادو نفر از دو حزب متفاوت در این سفر شرکت داشتیم ولی در مأموریت و برنامه و هیئت و هدف واحدی شرکت می‌کردیم لذا مطالب و فرمایشات ایشان گزارشی از طرف هیئت تلقی می‌شود همچنان که فرمایشات جناب آقای مهندس شریف امامی در خارج از مجلس باز گزارش ارزنده‌ای بود که از طرف تمام اعضای هیئت مورد تأیید است مادر این مسافرت که وظیفه گسترش و توسعه دوستی با کشور بزرگ و دوست چین را داشتیم بحمداله حامل خبر موفقیت این هیئت هستیم یعنی در ۳۰ برنامه مختلف در باز دیدهای اجتماعی، کشاورزی، صنعتی، فرهنگی، هنری، آموزش و پرورش و سایر مسایل در هر یک از جهات ما بچشم دیدیم که طبقات مختلف با الهام گیری از گردانندگان این کشور چگونه مقدم نمایندگان ملت ایران را گرامی شمردند و احترامی که شایسته کشوری که بر رهبری شاهنشاه آریامهر اداره میشود واقعاً ادا کردند ما از دولت و ملت چین نهایت تحسین و تشکر را برای این پذیرائی گرم و بسیار محترمانه داریم همانطوریکه جناب آقای الموتی نیز اشاره کردند حسن مدیریت تدبیر و سیاست و ابراز شخصیت که از طرف جناب آقای مهندس شریف امامی در ریاست این هیئت عرضه و ابراز شد وظیفه یکایک اعضای هیئت خواهد بود از ایشان تجلیل و تشکر و ادای سپاس بکنند. بنده بمناسبت لوائح مهمی که امروز در دستور مجلس هست بیشتر وقت مجلس محترم را توضیح نمی‌کنم فقط باین جمله عریضم و اتمام می‌دهم این ۳۰ برنامه در عین حال که از نظر ما فقط جنبه بازدید داشت برای شخص من آموزنده بود بصورت انلوز برای من باقیمانده که در ۳۰ برنامه در پایان هر مطلب گزارش دهندگان می‌گفتند ما هم معتقدیم که کار مامل هر کار در دنیایی عیب نمیتواند باشد و اگر عیبی و نقصی مشاهده میکنید بمان بگوئید و ما را راهنمایی بکنید و این آن چیزی است که فکر میکنم جامعه و دولت

مانیز باید چنین رویه‌ای را اگر داشته توسعه بدهد و اگر نداشته شروع بکند (احسن - آفرین).

۳- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح قسمت اول ماده ۳ قانون امنیت اجتماعی و ارسال بمجلس سنا

رئیس - وارد دستور می‌شویم گزارش شور دوم اصلاح قسمت اول ماده ۳ قانون امنیت اجتماعی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۰ تیرماه ۱۳۵۲ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۶۷۱۲-۲۷/۳/۵۲ دولت راجع به اصلاح قسمت اول ماده ۳ قانون امنیت اجتماعی را که گزارش شور اول آن بشماره ۷۹۸ چاپ شده است مطرح و بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

لایحه قانون اصلاح قسمت اول ماده ۳ قانون

امنیت اجتماعی

ماده ۱ و ۱۰ احده - قسمت اول ماده ۳ قانون امنیت اجتماعی مصوب ۱۳۴۷/۱۱/۱۴ بشرح زیر اصلاح میشود.

در موارد مذکور در ماده ۲ کمیسیون امنیت اجتماعی فوراً رسیدگی و متخلف را پس از ثبوت تقصیر طبق ماده ۱۶ قانون کیفر عمومی با اقامت اجباری در محلی که مقتضی بداند محکوم مینماید.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

گزارش شور دوم از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۲۳ تیرماه ۱۳۵۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح قسمت اول ماده ۳ قانون

امنیت اجتماعی را که گزارش شور اول آن بشماره ۷۹۸ چاپ شده است مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد عیناً تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشور - غلامرضا غضنفری رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی می‌گیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۴- تصویب صورت جلسه قبل

رئیس - نسبت بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۵- طرح گزارش شور دوم کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع به حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی‌رویه درخت

رئیس - گزارش شور دوم لایحه حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی‌رویه درخت مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسات عدیده با حضور آقای وزیر کشاورزی و منابع طبیعی لایحه شماره ۷۶۰۶ مورخ ۱۳۵۲/۴/۵ دولت راجع بحفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی‌رویه درخت را که گزارش شور اول آن بشماره ۷۹۹ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و با توجه به پیشنهادهای رسیده در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۵۲/۴/۲۶ با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی‌رویه درخت ماده ۱۵. بمنظور حفظ و گسترش فضای سبز و

جلوگیری از قطع بی رویه درختان از تاریخ اجرای این قانون قطع هر نوع درخت در روستاها بدون اجازه وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و در محدوده و حریم شهرها بدون اجازه شهرداری ممنوع است.

تبصره ۵- درخت از نظر این قانون هر نوع درختی است که قطر آن از پانزده سانتیمتر بیشتر باشد.

ماده ۲۵- شهرداریها در محدوده نهائی و حریم شهر مکلفند ظرف مدت یکسال شناسنامه شامل تعداد و نوع و سطح تقریبی درختان محللهای مشمول این قانون را تنظیم کنند و این شناسنامه ملاک و سند اجرای این قانون خواهد بود.

ماده ۳۵- قطع درخت در محللهای مشمول این قانون از تاریخ ابلاغ شناسنامه ممنوع است مگر با تحصیل اجازه که طبق مقررات آئین نامه مذکور در ماده ۱۳ داده خواهد شد.

تبصره ۱۵- از تاریخ اجرای این قانون تا ابلاغ شناسنامه قطع درختهای مشمول این قانون بدون تحصیل اجازه طبق مقررات آئین نامه مذکور در ماده ۱۳ ممنوع است.

تبصره ۲۵- اراضی مشجر و اماکن مسکونی و محللهای کسب و پیشه و تجارت که مساحت آن از پانصد متر مربع تجاوز نکند از مشمول این قانون مستثنی است. تفکیک قطعات اراضی مشجر و باغات بزرگتر از پانصد متر مربع بعد از اجرای این قانون مجاز است ولی قطع درخت در قطعات تفکیک شده بهر مساحت که باشد بدون تحصیل اجازه طبق مقررات این قانون ممنوع است.

تبصره ۳۵- در پروانه های ساختمانی که بر اساس طرح جامع و یا هادی شهرها از طرف شهرداریها صادر میشود تعداد درختی که در اثر ساختمان باید قطع شود تعیین و قید خواهد شد. در صورتیکه پس از دریافت پروانه و قطع درخت ظرف مدت مندرج در پروانه بدون عذر موجه اقدام با ساختمان نشود مرتکب مشمول مجازاتهای مقرر در این قانون خواهد شد.

تبصره ۴۵- شهرداریها موظفند با اجازه درختهای مشمول تعریف درخت در این قانون که در باغات و اماکن مشمول این

قانون قرار دارند و یا کاشته میشوند برای مدتی که طبق مقررات این قانون اجازه قطع آنها داده نمیشود مبلغی را که به پیشنهاد مشترک وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت کشور بتصویب هیئت وزیران میرسد هر ساله بعنوان جایزه کاشت و حفظ و مراقبت از درخت بصاحبان آن پرداخت نمایند.

نصف این مبالغ از محل اعتبار عوارض نوسازی هر شهر و نصف دیگر آن از محل اعتباریکه در بودجه وزارت کشاورزی و منابع طبیعی برای اینکار منظور خواهد شد تأمین میگردد.

آئین نامه اجرائی این تبصره طبق ماده ۱۳ تهیه و تصویب خواهد شد.

تبصره ۵۵- بمنظور تشویق در امر ایجاد و توسعه فضای سبز دولت میتواند اعتباراتی با شرایط مساعد و بهره نازل تخصیص داده و هرگونه کمک و راهنمایی باشخاص و افراد مربوط بنماید.

ماده ۴۵- مأموران وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و شهرداریها بر حسب مورد میتوانند برای تنظیم برگ شناسائی درختان با در دست داشتن معرفی نامه کتبی و نمایندگی دادستان وارد محللهای مشمول این قانون بشوند.

ماده ۵۵- دولت تاریخ اجرای این قانون را برای روستاهای خارج از مناطق مذکور در ماده ۲ بر حسب استان یا فرمانداریکل در هر مورد که لازم بداند اعلام خواهد نمود.

ضوابط مربوط بچگونگی اجرای این ماده در روستاهای مذکور از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها پیشنهاد و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۶۵- از بین بردن درختان واقع در معابر - پارکهای عمومی - میادین داخل شهرها و همچنین در شاهراهها و راههای عمومی خارج شهر بهر قطره ممنوع است. مگر طبق آئین نامه این قانون.

تبصره ۷۵- کاشت و حفاظت و آبیاری درختهای معابر و میادین و پارکهای عمومی از اهم وظایف شهرداریها میباشد.

ماده ۷۵- وزارت کشاورزی و منابع طبیعی میتواند وظایف و اختیارات حاصل از این قانون را بسایر وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و انجمنهای ده - شهر - شهرستان و استان تفویض نماید.

ماده ۸۵- در مورد قطع درختان در جنگل و مناطق دیگر منابع طبیعی کماکان طبق مقررات قوانین و آئین نامه های مربوط عمل خواهد شد.

تبصره ۹۵- در مورد اراضی جنگلی جلگه ای شمال که از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی برای اجرای طرح باشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار و یا منتقل شده است علاوه بر اینکه طبق ماده ۳۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع بهیچ عنوان و صورتی قابل تفکیک نیست عدول از اجرای مفاد قرارداد مربوط نیز ولو بعد از انتقال قطعی مجاز نمیشد و هرگونه تغییری از نظر کشاورزی در جهت بهبود بهره برداری از اراضی مذکور موکول بارائه طرح مجدد و موافقت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی است.

ماده ۱۱- گزارش مأموران وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و سایر مأموران دولتی و شهرداریها مأمور اجرای این قانون که وظائف ضابطین دادگستری را در کلاس مخصوص تحت نظر دادستان شهرستان تعلیم گرفته باشند در این موارد بمنزله گزارش ضابطین دادگستری است.

ماده ۱۲- هر کس اعم از مأموران مجری این قانون و یا سایر اشخاص عالماً جراثم مذکور در این قانون را بخلاف حقیقت بکسی نسبت دهد یا گزارش خلاف واقع بدهد بمجازات حبس جنحه تا سه سال محکوم میشود مگر اینکه در قوانین جزائی مجازات شدیدتری پیش بینی شده باشد که در اینصورت بمجازات اشد محکوم خواهد شد. رعایت مفاد تبصره ماده ۱۰ این قانون در این مورد الزامی است.

ماده ۱۳- آئین نامه های مربوط باین قانون به پیشنهاد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تصویب هیئت وزیران میرسد.

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی -

مهندس نظمی

گزارش شور دوم از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۲/۴/۲۶ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بحفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی را تصویب کرد.

اینک گزارش آن تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

مخبر کمیسیون کشور - غلامرضا غضنفری

ماده ۱۰- هر کس عمداً و برخلاف مقررات این قانون مرتکب از بین بردن درختان مشمول این قانون بشود همچنین مالکان باغات که عمداً موجبات از بین رفتن درختان مشمول این قانون را فراهم نمایند بجنس جنحه تا سه سال و پرداخت جزای نقدی شرح زیر محکوم میشوند:

در روستاها یک هزار ریال برای هر اصله درخت.

ضوابط مربوط بخزانه و جابجا کردن - جانشین ساختن و قطع درختان که ملازمه با بهره برداری از نهالستانها - قلمستانها و باغات و موارد دیگر دارد بموجب آئین نامه های اجرائی این قانون تعیین خواهد گردید.

ماده ۱۰- هر کس عمداً و برخلاف مقررات این قانون مرتکب از بین بردن درختان مشمول این قانون بشود همچنین مالکان باغات که عمداً موجبات از بین رفتن درختان مشمول این قانون را فراهم نمایند بجنس جنحه تا سه سال و پرداخت جزای نقدی شرح زیر محکوم میشوند:

در روستاها یک هزار ریال برای هر اصله درخت.

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۲/۴/۲۶ با حضور نمایندگان دولت لایحه حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی را تصویب کرد.

اینک گزارش آن بمجلس شورای ملی تقدیم میگردد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضاتنگانی

رئیس - ماده اول مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

۱۵۵۹- بمنظور حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درختان از تاریخ اجرای این قانون قطع هر نوع درخت در روستاها بدون اجازه وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و در محدوده و حریم شهرها بدون اجازه شهرداری ممنوع است.

تبصره - درخت از نظر این قانون هر نوع درختی است که قطر آن از پانزده سانتیمتر بیشتر باشد.

رئیس - آقای رامبد بفرمائید.

راهبید - اگر دوست ماهستید عیب ما را بگوئید این سوغاتی بود که من از چین برای شما آوردم و دوست شما هستم آقای وزیر کشاورزی که عیب شما را میگویم هدفی بسیار عالی، نیتی بسیار والا، ولی لایحه ای بسیار بی مطالعه شما تشریف نداشتید بنظر بنده بسیار ناقص علت آنرا عرض میکنم حفظ درخت مطلبی است که اگر هر کس بخواهد صحبت کند منتهی هفتاد من کاغذ شود هر موجودی که خودش را انسان بداند طبعاً يك علاقه و حتی عشقی باید بدرخت داشته باشد در ایران بهر سبب یا بسبب علاقه ای که ایرانی طبیعت دارد یا بسبب ارزش درخت به جهت کمبود آب در کشور ما سابقه بسیار طولانی دارد که ایرانی ها نسبت بدرخت همیشه چه ارزش زیادی قائل میشدند بنابراین ما از شما تشکر میکنیم که بفکر حفظ و توسعه کشت درخت افتادید ولی بسیار متأسف هستیم که لایحه را دیر آوردید و ناقص آوردید در هیچ مذهبی در هیچ

مرامی در دوران تاریخ بشر تنبیه مطلق نتوانسته است نتیجه ای بدهد (صحیح است) مگر درخت هایی که امروز من شما در هر جا می بینم با کدام تنبیه کاشته شده است آنها را جز با عشق و علاقه و امید کسی میکاشته است بنابراین در این لایحه که بحق در فکر این بوده اند که درخت ها را حفظ کنند ولی يك مطلب فراموش شده آن این است که اگر فرضاً درخت های موجود و حاضر کمتر از ۱۵ سانتیمتر تماماً حفظ شود شما تیمسار سپهبد (خطاب به تیمسار کانونزبان معاون وزارت جنگ) تصور میکنید تا چند سال دیگر در ایران درخت خواهد بود یقیناً فقط ما يك نسل یا دو نسل دیگر تمام درخت هایی که امروز می بینیم بهر صورت از بین میرود زیرا درخت يك عمر معینی دارد با استثنای درختان جنگلی جز چند درخت در ارض و چند درخت در اصفهان مگر کدام يك از درخت های موجود مربوط به قرن قبل است لذا اگر امروز درخت نکاریم و فقط درخت های موجود را نگاه بداریم معنای آن این است که فاتحه درخت را برای نسل های بعد خوانده ایم و در این لایحه که شما برای قطع درخت سه سال حبس بدون حق مراجعه بدیوان کشور تعیین کرده اید همچنین هر مأمور دولت میتواند ضابطه دادگستری بشود و بر اثر گزارش او که صفحه اول پرونده شما را تشکیل میدهد میتواند هر کس را در زندان بیندازد متقابلاً کدام تشویق را برای درخت کاری در نظر گرفته اید؟ فقط يك تعارف و شوخی که دولت میتواند هر کس که بخواهد بکند شاید دولت نخواست و هیچ کس نکند آیا این تشویق کافی برای درخت کاشتن است؟ آقای مهندس روحانی صمیمانه از شما تشکر دارم که به اصل موضوع حفظ درخت توجه کردید ولی به شما تسلیت میگویم که همکاران شما و تهیه کنندگان لایحه مطلقاً از درخت و درختکاری و اجتماع و سیاست و احتیاجات مردم مملکت اطلاع نداشته اند شما اگر تمام مملکت را از جلفا تا چاه بهار یکسره درختکاری بکنید ولی این تماس و کشمکش پرونده سازی که با این لایحه به ازای هر اصله درخت بین مأمور و مردم بوجود آوردید بنظر من ارزشی ندارد (صحیح است) و آقای وزیر اطلاعات بحث شما در دستگاه های تبلیغاتی پناهی از علاقه

دولت به اجرای انقلاب اداری است انقلاب اداری فقط با کاغذ و حرف و رادیو و تلویزیون انجام نمیشود با عمل است انقلاب اداری یعنی آن جایی که بدون سوء روابط بین مردم و مأمور دولت کاری انجام بگیرد با سهولت و سریع جناب آقای مهندس روحانی بفرمائید برای درخت ها شناسنامه صادر میفرمائید از یکی از دوستان اکثریت پرسیدم که خیلی علاقه به لایحه شما داشت و سخت دفاع میکرد پرسیدم شما در مدت عمر خود چند درخت کاشته ای گفت ۲۰ درخت اما من گوینده این نواقص لایحه بیش از دوست هزار درخت کاشته ام بدون آنکه هیچ وحشت و ترس و اجبار و تهدید و تنبیه وجود داشته باشد لذا اطلاعاتی دارم و لازم میدانم شما را روشن کنم طبق این لایحه در محلی صد هزار درخت را بشما عرضه میکنند شناسنامه صادر میکنند بعد از شناسنامه اگر کسی درخت را قطع کرد بدستگاه آقای صادق احمدی وزیر دادگستری می سپارید که سه سال زندانش کنید بفرض آنکه این عمل صحیح باشد اما ماده دیگری در لایحه گذارده اید که قبل از صدور شناسنامه هم بمحض اجرای این قانون باز اگر درختی قطع کردند باید مشمول آن مجازات بشود آیا هیچ توجه کرده اید که برای هیچ مأموری مقنن نخواهد بود تشخیص بدهد که درخت قطع شده مربوط به دو ماه قبل است یا سه ماه قبل زیرا اگر دو ماه قبل قطع شده باشد بعد از اجرای قانون بوده و مجرم است ولی اگر سه ماه قبل باشد قبل از اجرای قانون بوده و مجرم نیست. لذا با این عدم تشخیص چگونه حق را از باطل و بی گناه را از گناهکار تمیز خواهید داد. در حالیکه تمام دستگاه های مربوطه شما چند سال قبل تشخیص علاج يك شته درخت تبری را در کرج نتوانسته اند بدهند و من رامبد بعثت نقصان دستگاه های شما ۲۰۰ هزار اصله درخت را که بیش از ۲ میلیون خرج کاشتن آن کرده بودم ناچار شدم قطع کنم مبالغ گزافی خرج کردم که ریشه های آنها را در بیاورند آنوقت این متخصصین چگونه تشخیص میدهند که این درخت يك ماه قبل بین فاصله اجرای قانون و شناسنامه گزاری قطع شده یا يك ماه و دو روز قبل یعنی قبل از اجرای قانون قطع شده آقای مهندس روحانی چگونه ممکن است؟ شما ایرادی ندارم و باز هم تجلیل

میکم. خودتان میدانید که من خدمات بزرگی که در این مملکت شما کردید تجلیل کردم و این راهم از این جهت میگویم چون میدانم اهل منطق، عمل و فعالیت هستید اکنون شجاعت هم بخرج بدهید و بگوئید این لایحه ناقص را به مسئولیت خودم پس میگیرم. برای حفظ درخت توسعه کاشت درخت چنان لایحه ای میآورم که همه اقلیت و اکثریت و همه ملت ایران در مقابل آن سر تعظیم فرود بیاورند. آقای مهندس روحانی همه اشخاصی که چند کیلو متر خیابان را در وسط بیابان درخت کاشته اند. شما از کجا خبر دارید اکنون چندتا از آنها خشک شد؟ و حتی ۳ تا از اینها خشک شده، شناسنامه گزار شما چگونه تشخیص میدهد که این سه تا در اردیبهشت خشک شده یا در تیر خشک شده؟ آن شخص که آنها را کاشته باید از کمک دولت استفاده بکند یا بزندان سه ساله برود؟ این است برنامه توسعه کشت درخت. برای من از درخت بالاتر مملکت و رژیم ما است (احسن) برای اینکه ما باین رژیم قسم خوردیم علاقه و اعتقاد داریم اگر این رژیم نباشد مملکت باقی نمی ماند آقای مهندس روحانی من این لایحه را بعقیده خودم مخالف مصالح مملکت میدانم در هر کجای دنیا هر وقت يك فرد ملت بر اثر سوء رویه مأمور یا بر اثر نقص قانون ناراحتی بی جهت پیدا بکند مسبب این ناراحتی مقصر هستند و بوظائف واقعی خود نسبت بمملکت و رژیم توجه کافی نداشته اند (دکتر الموتی- رژیم ما یکی از محکمترین رژیم های دنیاست و با این حرفها متزلزل نمی شود) (عباس میرزائی- هیچ کس جرأت ندارد درباره رژیم ما و مصالح عالی مملکت ما حرفی بزند).

رامبد - آقای عباس میرزائی شما میدانید که من شما را دوست دارم، بسبب تحصیلات عالیشان نیست؟ بسبب علاقه (عباس میرزائی - من افتخار میکنم که کارگردان انقلاب توانسته است بمجلس شورای ملی بیاید) بسبب وطنپرستی شماست بسبب احساسات پاک است که در انجام وظیفه دارید ولی خدمت يك رژیم در ایران در شرق در غرب در این زمان در گذشته در آینده فقط با شعار و حرف عمل نمی شود کسانی که مثل شما مثل دکتر الموتی و من و همه ملت ایران پهای جان این رژیم را دوست

داریم باید عمل هم بکنیم عمل ما جلب اعتقاد هر چه بیشتر مردم جلب اعتماد هر چه بیشتر ، تولید رضایت هر چه بیشتر ، ایمان هر چه بیشتر مردم بدستگاههای گرداننده موجود در مملکت است ، ایمان هر چه بیشتر بدستگاههای گرداننده موجود در رژیم است (احسن) و وقتی در يك لایحه می بینیم که قطع درخت سه سال حبس بدون مراجعه بدیوان کشور دارد و ورقه اول این پرونده را می تواند ضابط دادگستری هر مأمور دولت هر مأمور دولتی که يك دستور کتبی دو سطری گرفت می تواند داشته باشد من امید این را نه در صلاح انقلاب اداری نه در جهت احقاق حق نه در جهت حفظ درخت و نه در جهت حفظ مردم در هیچ چیز نمی دانم. امامطلب بالاتر بفرمایش جناب آقای مهندس روحانی این لایحه ۱۲ آئین نامه دارد و این ۱۲ آئین نامه چندتای از اینها مربوط به اینست که این اجازه را چگونه بدهند چون در لایحه موجود فقط يك چیز داریم تصویب میکنیم که هر کس درخت را بدون اجازه برید تنبیه کنید پس مفهوم مخالف اینست که اگر تمام درختان مملکت را با اجازه بریدند کسی قابل تعقیب نیست و برعکس اگر حتی يك درختی هم که کج شده و ممکن است ۲۰ نفر زیرش کشته بشوند اگر این درخت را هم اجازه ندادند قابل بریدن نیست پس بحث اساسی سرنحوه اجازه است نه بریدن و نبریدن، و این اجازه طبق آئین نامه ایست که با تصویب نامه اجرا خواهند کرد من يك سوال دارم جناب آقای مهندس روحانی زن و بچه شما در روز چند ساعت شما را می بینند؟ من خبر دارم که بیشتر از یکی دو ساعت اضطراری نمی بینند شما و زرا که می گوئید روزی ۱۲ ساعت و بیشتر کار میکنیم و باید هم بکنید چطور وقت دارید شما و بقیه آقایان و زرا که ۱۲ آئین نامه را بجان شینی مجلس شورای ملی که هر يك شامل صدها مواد است بادقت بخوانید و اصلاح و تصویب کنید و برای این يك لایحه که ۱۲ آئین نامه است برای صدها قوانین دیگر هم ۴۱۲ آئین نامه هست و صدها صفحه و در نتیجه هزاران مواد را شما تصویب میکنید ولی این اجتماعی که اینجا نشسته اند و حقوق میگیرند صلاحیت دارند چرا برای این وظیفه خود اینها بوظایفشان عمل نکنند ممکن است این اشخاص را و مهندس صائبی

مهندس کشاورزی و سایر متخصصینی که حزب ایران نوین بمجلس فرستاده بفرمائید که اینها صلاحیت ندارند و آن حشره شناس های شما که نتوانستند درخت تبریزی را تشخیص بدهند آنها صلاحیت دارند که سرنوشت انقلاب اداری مملکت را دستخوش بازیچه قرار بدهند. جناب آقای نخست وزیر برای امر مهمی به مجلس شورای ملی تشریف آورده اند از این جهت بعرايض خاتمه میدهم و به اختصار عرض میکنم هدف و نیت لایحه آنقدر عالی است که اگر تمام نمایندگان اکثریت بلند میشدند پشت تریبون می آمدند و دولت را از تأخیر تقدیم این لایحه تویخ می کردند حتی دولت های گذشته را جادداشت ولی برنامه اجرا و مواد لایحه آنقدر ناقص است و آنقدر مضاری بیار خواهد آورد که خود آقای نخست وزیر در انتظار هستم روزی تشریف بیاورند پشت این تریبون بفرمایند مزیت من اینست که اگر راهی عیب داشت و راهی را غلط رفتیم برمیگردیم و منم از همین جهت به حضرتعالی احترام دارم امیدوارم این بیان و فرمایش رادرمورد این لایحه هر چه زودتر بفرمایند (احسن).

۶- بیانات جناب آقای امیر عباس هویدا نخست وزیر و تقدیم لایحه مربوط به قرارداد فروش و خرید نفت بین دولت شاهنشاهی ایران و شرکت های خارجی

رئیس - خانها و آقایان اطلاع دارند که جناب آقای نخست وزیر خبر بسیار خوشی دارند اجازه بفرمائید ابتدا جناب آقای نخست وزیر فرمایشاتشان را بفرمایند بعد در این لایحه بحث می کنیم (صحیح است) جناب آقای نخست وزیر بفرمائید.

نخست وزیر (امیر عباس هویدا) - خانم ها آقایان:

در طی سالیان شگرفان انقلاب شاه و ملت، دولت خدمتگزار همواره مباحی و مفتخر بود که در فرصت های مناسب لوایحی را در جهت تحقق آرمانهای ملی برای تصویب بنمایندگان ملت عرضه نماید.

امروز بار دیگر این افتخار نصیب اینجانب و همکارانم میگردد که با تقدیم لایحه حاضر نه فقط بانجام یکی از فرایض میهنی خود توفیق یابیم بلکه نام این دولت را در تاریخ مبارزات حق ایران برای استیفای

یکی از اساسی ترین حقوق خود که ظاهر آجنبه اقتصادی دارد ولی بگواهی تاریخ معاصر همواره نقش های گوناگونی را در حیات سیاسی ما بعهده داشته است ثبت نمائیم (صحیح است).

بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضر است روابط کشورهای تولیدکننده نفت باشركتهای بزرگ نفتی در قسمت اعظم از مدت هفتاد و دو سالی که از تاریخ اولین قرارداد نفتی خاورمیانه معروف به (قرارداد داریسی) میگردد، بطور کلی بر اساس امتیاز مستقر بوده و اداره امور صنعت نفت بطور در بست در اختیار شرکتهای نفتی قرار داشت.

این شرکتهای نفت را بهر صورت و بهر مقدار که خود میخواستند استخراج میکردند و بهر قیمت و در هر کجا که مایل بودند بفروش میرسانیدند. این شرکتهای نفتی بودند که برنامه تولید را تنظیم و جریان نفت را به بازارهای دنیا هدایت میکردند و این شرکتهای نفتی بودند که خود راساً نسبت بسرنوشت کارگران و کارمندان صنعت نفت و شرایط کار آنها تصمیم میگرفتند.

با آنکه بین این غولهای عظیم نفتی در مسائل فروش و بازاریابی و دسترسی بمنابع جدید همواره رقابتی بیرحمانه وجود داشت ولی آنجا که پای منافع مشترک میماند میآمد چون تنی واحد از تمام وسائل و امکانات برای نیل بمقاصد سودجویانه خود استفاده می نمودند و از منافع یکدیگر تاپای جان دفاع و حمایت میکردند و از راه همدستی و همدستانی بسیار مؤثر شرایط خود را هم به کشورهای تولید کننده وهم به مصرف کنندگان نفت تحمیل مینمودند (صحیح است).

باملی شدن نفت ایران در تاریخ ۲۹ اسفند سال ۱۳۲۹ برای نخستین بار در دیوار روئین انحصار و حاکمیت مطلق شرکتهای نفتی لاقول در این قسمت از جهان، رخنه ایجاد شد.

ملی شدن نفت ایران در آن تاریخ نقطه عطفی در تاریخ روابط نفتی جهان و سر آغاز اقداماتی بود که امروز بآرمانهای ملت ایران تحقق بخشیده و مردم ما از نتایج درخشان آن برخوردار میشوند (صحیح است).

در سال ۱۳۳۳ ایران قراردادی را با گروه شرکتهای معروف بکنسرسیوم امضاء کرد که شاهنشاه آریامهر در چند مورد فرمودند:

«در آنروز باشکال قراردادی بهتر از آن میتوانست منعقد شود».

و همچنین نخست وزیر وقت نیز بهنگام تقدیم لایحه قرارداد بمجلس اظهار داشت که قرارداد مزبور کمال مطلوب نیباشد.

قرارداد کنسرسیوم برای ملت ایران آغاز راهی بود که از همان زمان اجرا خطوط اساسی راهی را که میبایست ملت ایران برهبری داهیهان شاهنشاه ببیماید مشخص ساخت (صحیح است - احسن).

مرحله اول در این راه قرارداد های ابتکاری نوع مشارکت بود که نخستین آنها سه سال پس از قرارداد کنسرسیوم و تعدادی هم در سالهای بعد توسط شرکت ملی نفت ایران به امضاء رسید و متعاقب آن فکر تجدید نظر و ایجاد تحولی عمیق در روابط نفتی ممالک این قسمت از جهان ظاهر گردید. البته فراموش نکرده ایم که چگونه شرکتهای بزرگ نفتی و مطبوعات وابسته بدانها در سراسر جهان این اقدام ایران را تخطئه کردند و از اینکه صاحبان واقعی این منابع ولو بعنوان شرک خاوهان سهمی در اداره ثروت ملی خود باشند بوحشت افتاده و از این رو نهایت کوشیدند که از اشاعه این اندیشه جدید شدیداً جلوگیری نمایند.

در آن موقع کسی نمیدانست که الگوی مشارکت ایران بزودی در این ناحیه از جهان عمومیت خواهد یافت و بصورت پدیده ای در روابط بین کشورهای نفت خیز و شرکتهای نفتی در خواهد آمد.

از آن بعد تحت رهبری شاهنشاه اصل مجزا کردن بهره مالکانه از مالیات بکرسی نشانده شد و در سال ۱۳۴۳ این دولت افتخار تقدیم لایحه قرارداد الحاقی را بمجلس شورای ملی داشت. ضمناً ما در بهمن ماه سال ۱۳۴۹ شاهد واقعه تاریخی موافقتنامه تهران بودیم که شرکتهای نفتی در برابر اراده راسخ شاهنشاه سر تسلیم فرود آوردند (صحیح است) و در نتیجه نه تنها قیمت نفت افزایش یافت بلکه رابطه ای نیز بین قیمت نفت

وسطح تورم در کشورهای صنعتی دنیا برقرار گردید (صحیح است).

در سال ۱۳۴۷ سازمان کشورهای صادرکننده نفت معروف به اوپک در ضمن قطعنامه‌ای که اصول سیاست نفتی کشورهای عضو را مشخص میکرد مسئله مشارکت را مطرح نمود و هر یک از کشورهای عضو را محق دانست که با توجه به تغییراتی که در شرایط کلی و اوضاع و احوال مربوط بروابط بین کشورهای تولیدکننده و شرکتهای نفتی پدیدار شده خواستار مشارکت در صنعت نفت خود گردند. موضوع مشارکت از آن پس بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضراست در مراحل مختلف مورد بحث بین نمایندگان کشورهای عضو اوپک و شرکتهای نفتی قرار گرفت و سرانجام کشورهای عمده صادرکننده نفت حوزه خلیج فارس یعنی عربستان سعودی و کویت و قطر و ابوظبی با شرکتهای نفتی که در آن کشورها با استخراج نفت اشتغال داشتند به توافقی اصولی رسیدند و بر پایه این توافقها از اول سال ۱۹۷۳ هر یک از دولتهای مزبور بمیزان ۲۵ درصد در عملیات نفتی که در قلمرو آنها صورت میگرفت مشارکت نمودند و میزان این مشارکت بر طبق شرایطی که پیش‌بینی گردیده است متدرجاً افزایش یافته تا در سال ۱۹۸۱ به ۵۱ درصد برسد لیکن در مورد ایران که نفت خود را ملی نموده بود اعمال موضوع مشارکت مورد فهمی نداشت.

نظر شاهنشاه، همواره بر این بود که در راه نیل بیکی از آرمانهای ملی خود آنچه را که در سال ۱۳۳۲ نتوانسته بودیم بدست آوریم، در شرایط مساعد امروز بدست آوریم.

شاهنشاه طی بیانات تاریخی خود در کنگره ملی بزرگداشت دهه انقلاب خانم ها و آقایان در آن کنگره شرکت داشتید و بیاد دارید در ششم بهمن ماه ۱۳۵۱ از نظر تحقق بخشیدن به این منظور دو راه حل زیر را ارائه فرمودند:

۱- یک راه اینست که تا شش سال دیگر کمپانی‌های موجود بکارشان ادامه دهند، بشرطی که درآمد هر ششکته نفتی که بمادر برسد از درآمد نفت ممالک هم‌حوزه ما کمتر نباشد، بشرطی که قدرت صادراتی ایران به هشت میلیون

بشکه در روز برسد و فاصله‌ایکه حالا تا آن رقم هست پر شود، ما خود میدانیم با آن نفت اضافه چه کنیم. در سال ۱۹۷۹ قرارداد خانمها پیدا خواهد کرد و شرکتهای فعلی بدون هیچ مزایایی مثل دیگران باید بیایند و صف بکشند.

با اینکه از موقع امضای قرارداد جدید تمام مسئولیت‌ها و هر چه که امروز در دست ما نیست تمام برگردد به ایران و شرکتهای نفتی مشتری طولی‌المدت ما باشند و ما نفت را به آنها برای مدت طولانی بقیمت خوب با تخفیفی که هر کس بیک مشتری خوب میدهد خواهیم فروخت. این را بیاد دارید مسئله‌ای بود در آن موقع زمانی حاد مسئله نفت مشارکت مطرح بود این پیشنهادی بود که شاهنشاه در آن کنگره فرمودند. متعاقباً او امر ملوکانه در مورد تجدیدنظر در روابط ایران با کنسرسیوم بر اساسی جدید که متضمن تأمین تمامی حقوق و منافع ایران باشد شرف صدور یافت و کنسرسیوم با واقع بینی و توجه بشرایط و اوضاع و احوالی که بخصوص در مورد ایران حکم فرما بود آماده برای مذاکره و قبول شرایط جدید شد.

مذاکراتیکه در حضور شاهنشاه در تهران، کیش و سن موریتس با رؤسای کنسرسیوم بعمل آمد منجر به تدوین سند تاریخی و افتخار آمیز سن موریتس در بهمن ماه ۱۳۵۱ گردید که اصول مهم آنرا شاهنشاه انشاء فرمودند و جای چون و چرا برای طرف باقی نگذاشتند.

آنچه در این لحظه تاریخی نه بعنوان فردی مسئول بلکه بعنوان یک ایرانی ناظر و شاهد میتوانم در مقابل شما نمایندگان مردم برای ضبط در تاریخ سیاسی مملکت جهت آگاهی نسل حاضر و نسل‌های آینده بیان دارم، تلاش و کوشش پی‌گیر، ابراز نهایت حسن نیت و انجام مذاکرات و بحث‌های طولانی مداوم و توسل بتمام تدابیر و ابتکارات خلاق و بالاخره مبارزه‌ای بی‌امان و خستگی‌ناپذیر از طرف شخص شاهنشاه برای اثبات حقانیت ایران و استیفای هر چه بیشتر منافع مملکت بود (صحیح است - احسن است).

در این مقام آنچه آموزنده و درخور تکریم است

عدم سازش و تسلیم در تمام مراحل در مقابل قدرت خارجی بود. باید عرض کنم بودم در این مقام آنچه آموزنده و قابل تکریم است عدم سازش و تسلیم در تمام مراحل در مقابل قدرت خارجی بود (صحیح است احسن است).

شاهنشاه با اتکاء به نیروی خداوند و پشتیبانی مردم هر آنچه با اصول و منطق مطابقت میداشت قبول مینمودند و با آنچنان صلابت و قدرتی عمل میکردند که جانی برای بحث و مجادله باقی نمی‌ماند و شرکتهای نفتی به اراده و استدلال صحیح و محکم معظم‌له تسلیم میگرددند. خود بنده چه در مقام وزارت دارائی و چه در این چند سال شخصاً شاهد مذاکرات نفتی زیادی بودم و امیدوارم خداوند روزی امکان این را به بنده بدهد که بتوانم یادداشت‌های این مذاکرات را چه من شخصاً و چه همکارم وزیر دارائی تنظیم کنیم که بتواند کتابهای بسیار ارزنده‌ای برای تاریخ ایران و نشان دادن جهاد شاهنشاه برای استیفای حقوق ملت ایران باشد (احسن است).

بموجب تصمیم تاریخی سن موریتس قرارداد ۱۳۳۳ ملغی قلمداد شد و روابط بین ایران و شرکتهای عضو کنسرسیوم بر مبنای رابطه خریدار و فروشنده استوار گردید (احسن است) و شالوده قرارداد جدید ریخته شد و کوشش‌های تازه در زمینه طرح و تنظیم قرارداد جدید با طرف قرارداد آغاز گردید و بدین ترتیب موقع نفت در اقتصاد شکوفان آینده ما فقط بعنوان یک عامل پیشرفت و توسعه و ترقی محسوب خواهد شد و همانند منابع کافی دیگر چون مس و آهن صرفاً جنبه‌های اقتصادی و صنعتی آن در حیات سیاسی و اقتصادی ایران مطرح گردیده و اقتصاد ایران بطور قطع در آینده بر پایه اقتصاد بدون اتکاء به نفت پایه‌گذاری خواهد شد (احسن است).

بموجب تصمیم تاریخی سن موریتس قرارداد ۱۳۳۳ ملغی قلمداد شد و روابط بین ایران و شرکتهای عضو کنسرسیوم بر مبنای رابطه خریدار و فروشنده استوار گردید (احسن است) و شالوده قرارداد جدید ریخته شد و کوشش‌های تازه در زمینه طرح و تنظیم قرارداد جدید با طرف قرارداد آغاز گردید و بدین ترتیب موقع نفت در اقتصاد شکوفان آینده ما فقط بعنوان یک عامل پیشرفت و توسعه و ترقی محسوب خواهد شد و همانند منابع کافی دیگر چون مس و آهن صرفاً جنبه‌های اقتصادی و صنعتی آن در حیات سیاسی و اقتصادی ایران مطرح گردیده و اقتصاد ایران بطور قطع در آینده بر پایه اقتصاد بدون اتکاء به نفت پایه‌گذاری خواهد شد (احسن است).

بموجب تصمیم تاریخی سن موریتس قرارداد ۱۳۳۳ ملغی قلمداد شد و روابط بین ایران و شرکتهای عضو کنسرسیوم بر مبنای رابطه خریدار و فروشنده استوار گردید (احسن است) و شالوده قرارداد جدید ریخته شد و کوشش‌های تازه در زمینه طرح و تنظیم قرارداد جدید با طرف قرارداد آغاز گردید و بدین ترتیب موقع نفت در اقتصاد شکوفان آینده ما فقط بعنوان یک عامل پیشرفت و توسعه و ترقی محسوب خواهد شد و همانند منابع کافی دیگر چون مس و آهن صرفاً جنبه‌های اقتصادی و صنعتی آن در حیات سیاسی و اقتصادی ایران مطرح گردیده و اقتصاد ایران بطور قطع در آینده بر پایه اقتصاد بدون اتکاء به نفت پایه‌گذاری خواهد شد (احسن است).

بموجب تصمیم تاریخی سن موریتس قرارداد ۱۳۳۳ ملغی قلمداد شد و روابط بین ایران و شرکتهای عضو کنسرسیوم بر مبنای رابطه خریدار و فروشنده استوار گردید (احسن است) و شالوده قرارداد جدید ریخته شد و کوشش‌های تازه در زمینه طرح و تنظیم قرارداد جدید با طرف قرارداد آغاز گردید و بدین ترتیب موقع نفت در اقتصاد شکوفان آینده ما فقط بعنوان یک عامل پیشرفت و توسعه و ترقی محسوب خواهد شد و همانند منابع کافی دیگر چون مس و آهن صرفاً جنبه‌های اقتصادی و صنعتی آن در حیات سیاسی و اقتصادی ایران مطرح گردیده و اقتصاد ایران بطور قطع در آینده بر پایه اقتصاد بدون اتکاء به نفت پایه‌گذاری خواهد شد (احسن است).

بموجب تصمیم تاریخی سن موریتس قرارداد ۱۳۳۳ ملغی قلمداد شد و روابط بین ایران و شرکتهای عضو کنسرسیوم بر مبنای رابطه خریدار و فروشنده استوار گردید (احسن است) و شالوده قرارداد جدید ریخته شد و کوشش‌های تازه در زمینه طرح و تنظیم قرارداد جدید با طرف قرارداد آغاز گردید و بدین ترتیب موقع نفت در اقتصاد شکوفان آینده ما فقط بعنوان یک عامل پیشرفت و توسعه و ترقی محسوب خواهد شد و همانند منابع کافی دیگر چون مس و آهن صرفاً جنبه‌های اقتصادی و صنعتی آن در حیات سیاسی و اقتصادی ایران مطرح گردیده و اقتصاد ایران بطور قطع در آینده بر پایه اقتصاد بدون اتکاء به نفت پایه‌گذاری خواهد شد (احسن است).

بموجب تصمیم تاریخی سن موریتس قرارداد ۱۳۳۳ ملغی قلمداد شد و روابط بین ایران و شرکتهای عضو کنسرسیوم بر مبنای رابطه خریدار و فروشنده استوار گردید (احسن است) و شالوده قرارداد جدید ریخته شد و کوشش‌های تازه در زمینه طرح و تنظیم قرارداد جدید با طرف قرارداد آغاز گردید و بدین ترتیب موقع نفت در اقتصاد شکوفان آینده ما فقط بعنوان یک عامل پیشرفت و توسعه و ترقی محسوب خواهد شد و همانند منابع کافی دیگر چون مس و آهن صرفاً جنبه‌های اقتصادی و صنعتی آن در حیات سیاسی و اقتصادی ایران مطرح گردیده و اقتصاد ایران بطور قطع در آینده بر پایه اقتصاد بدون اتکاء به نفت پایه‌گذاری خواهد شد (احسن است).

بهره برداری از منابع نفتی خود بیعت و چانه زدن میبرد اختیاریم زیرا بموجب قرارداد ۱۳۳۳ نمیتوانستیم آنها را وادار نماییم تا سطح تولید را بهیچانی که میخواستیم برسانند. اکنون افتخار داریم که در این لحظه در برابر مجلس شورای ملی الغاء قرارداد ۱۳۳۳ را بملت ایران اعلام داشته (احسن - آفرین) بشارت آغاز سر فصل درخشان و امیدبخشی را در تاریخ اقتصاد و صنعت نفت کشور بدیم (احسن - آفرین) این برای ما نقطه عطفی است امروز و چند روز دیگر با تصویب شما خانمها و آقایان قرارداد ۱۳۳۳ ملغی است و قرارداد جدید فروش نفت بجای آن تصویب خواهد رسید.

صنعت نفت ایران با اجرای قرارداد جدید تاریخ نویی را آغاز مینماید که در دنیای متحول کنونی برخوردار از اصول و مبانی و منافع آن منحصرأ به کشورهای معدودی مانند شوروی، رومانی و چین تعلق دارد که در آنها دولت صنعت نفت را در اختیار داشته و آنرا اداره میکند.

اینک برای نمونه نکات برجسته قرارداد حاضر و پیروزیهای آن را که با مقایسه نسبت بقرارداد سابق بدست آمده است باستحضار نمایندگان محترم میرسانم:

۱- در قرارداد ۱۳۳۳ حق استفاده انحصاری از کلیه تأسیسات صنعت نفت که در حوزه قرارداد واقع شده بود (بجز تأسیسات مربوط به پخش داخلی) برای تمام مدت قرارداد بدو شرکت عامل خارجی سپرده شده بود. امورا اکتشاف و استخراج در دست شرکت اکتشاف و تولید و کاربالایش بعهده شرکت تصفیه سپرده شده بود که مرکز فرماندهی هر دوی آنها در لندن و در دست اعضای کنسرسیوم قرار داشت.

بموجب قرارداد حاضر دست این دو شرکت از صنعت نفت ایران کوتاه شده و اداره کنترل عملیات در اختیار شرکت ملی نفت ایران قرار گرفته است؛ شرکت ملت نفت بلافاصله و بطور مستقیم اداره پالایشگاه آبادن، پالایشگاه ماهشهر و کلیه تأسیسات مربوط به آنها را در دست خواهد گرفت و تنها در مورد قسمتی از عملیات اکتشاف و استخراج که احتیاج به تعداد کافی متخصص آزموده و مجرب دارد که در حال حاضر

شرکت ملی نفت بخدمات آنان نیاز دارد برای يك مدت موقت ۵ ساله از خدمت يك شرکت قاطعه کاری که طبق قوانین ایران تأسیس میگردد و تابعیت ایران را نیز خواهد داشت استفاده خواهد نمود (احسن).

۲- با انتقال کنترل ذخائر نفتی کشور از کنسرسیوم به شرکت ملی نفت بطور مسلم به میزان بهره دهی این ذخائر اضافه خواهد شد، هر چند هم که تحقق چنین امری ملازم با سرمایه گذارهای هنگفت باشد.

در اینجا یادآوری این مطلب را لازم میدانم که در این مورد بخصوص منافع مابا کنسرسیوم در يك جهت قرار نداشته و همواره کنسرسیوم خواهان نفت ارزان بود، لیکن مادرپی افزایش میزان نفت قابل استخراج بودیم و بهمین دلیل پیوسته به این خواست ما با نظر بی اعتنائی مینگریستند و هرگز قدم مؤثری در این زمینه برنداشتند، در حالیکه اگر ما حتی با صرف هزینه های لازم تنها چند درصد به میزان بهره دهی مخازن نفتی کشور بیفزائیم دهها هزار میلیون دلار به عایدات کشور افزوده خواهد شد.

۳- گاز طبیعی که یکی از بزرگترین منابع زیرزمینی ایران میباشد و از نظر توسعه صنایع کشور در آینده نقش فوق العاده اساسی و مهمی را ایفا خواهد نمود، بموجب قرارداد جدید کلامتعلق به ایران و اجازه صدور آن مطلقاً در دست شرکت ملی نفت میباشد و تنها در مورد صادرات از طریق خلیج فارس و در تحت شرایط مساوی به اعضای کنسرسیوم این حق داده شده است که در طرحهای ناظر به صادرات از طریق مزبور حداکثر پنجاه درصد شریک شوند و گاز مربوط به سهم الشرکه خود را به بهای رقابت آمیز از ایران بخرند.

۴- برخلاف قرارداد ۱۳۳۳: داوری قرارداد جدید بر اساس قوانین ایران معمول و بموقع اجراء گذارده خواهد شد. (احسن) بعلاوه تعبیر مواد آن نیز طبق قوانین ایران بعمل خواهد آمد (احسن).

بعلاوه این پیش بینی بعمل آمده که در هر زمان هر گونه امتیازی بسایر کشورهای حوزه خلیج فارس داده شود آن امتیاز فوراً شامل ایران نیز بشود.

۵- این قرارداد بهیچ وجه قابل مقایسه با سایر قراردادهای مشارکت، همسایگان، نبوده و وجه تشابهی

ایرانی مسئولیت خطیر و عظیمی بعهده شرکت ملی نفت ایران محول خواهد شد خصوصاً که این شرکت علاوه بر اداره و کنترل حوزه عملیات کنسرسیوم از لحاظ ورود در عملیات مختلف و صدور و فروش مقادیر قابل توجه نفت خامیکه در اختیار خواهد داشت وظایف جدیدی را بعهده خواهد گرفت. همانطوریکه نیت بلند شاهنشاه آریامهر میباشد شرکت ملی نفت ایران در آینده ای نزدیک در زمره یکی از بزرگترین شرکتهای نفتی جهان در خواهد آمد (انشاءالله) که فعالیت های آن نه تنها از نظر تولید و اکتشاف و تصفیه در داخل کشور بلکه بمقیاس وسیعی از لحاظ عملیات صدور، فروش، تصفیه و توزیع حتی اکتشاف و استخراج در خارج از کشور گسترش خواهد یافت و از اینرو لازم است که خود را آماده برای انجام چنین مسئولیت های خطیر بنماید و تشکیلات لازم و تحولات ضروری را در سازمانهای خود بعمل آورد که از هر لحاظ پاسخگوی این وظیفه مهم باشد: متشکرم (احسن. احسن).

خانمها - آقایان: همگی خوب میدانیم که در بستر حوادث تاریخ ملت ما همواره شاهد و ناظر ماجراهای بسیاری بوده که میبایست در برهه های از زمان یا تجدید حیات نماید و یابا نیستی بگراید.

اصول فلسفه قوم ایرانی یعنی ایمان بخدا و اعتقاد به سنو ملیت خود و ابتکاء به ادب و فرهنگ متعالی آن در وفاداری به نظام مقدس شاهنشاهی (صحیح است) و بالاخره دارا بودن آرمانی واحد و اندیشه ای راستین موجب گردیده که این ملت در سخت ترین لحظات حیات خود بز مشکلات فائق آمده و به حیات خود ادامه دهد (صحیح است).

دوران ما تجدید یکی از همان لحظات تاریخی است که مسلماً با ابتکاء به همان فلسفه ایدئولوژی ایرانی و همبستگی و اتحاد ملی قادر خواهیم بود نه فقط به تحقق آرمانهای ملی خود از آن قبیل که امروز مطرح گردید برسیم بلکه با قدم های استوارتر بسوی پیروزی های بازم بیشتر گام برداریم (آفرین).

خوشبختانه ثبات سیاسی - وضع مستحکم اقتصادی و موقع ممتاز جهانی ایران، که همه این پیشرفت از پرتو وجود شاهنشاه (صحیح است) و پشتیبانی و حمایت بی دریغ مردم مملکت حاصل گردیده (صحیح است) ما را در موقعی قرار داده است که نبل به هدفهای بزرگ را هر قدر هم که والا و بلند باشد بی آسان مینماید.

در خاتمه یادآوری این مطلب را لازم میدانم که با انعقاد قرار داد جدید و انتقال کنترل و اداره نفت از دست خارجی بدست

رئیس - با اجازه خاننها و آقایان دنباله بحث در شور دوم لایحه حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت و ارسال بمجلس سنا

رئیس - با اجازه خاننها و آقایان دنباله بحث در شور دوم لایحه حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت مطرح است، آقای مهندس روحانی تشریف بیاورید.

مهندس روحانی (وزیر کشاورزی و منابع طبیعی) - با اجازه مقام ریاست بنده تقدیم لایحه باین حد از اهمیت و با این همه موفقیت را بفال نیک میگیرم که در مقدمه سختم راجع به لایحه درخت و فضای سبز که آن لایحه هم در سرسبزی و شکوفان شدن وطن ما تأثیر بسزا دارد و امیدوارم که بدنبال آن لایحه این لایحه هم که کم و بیش موجب سرسبزی وطن ما است مورد تأیید قرار بگیرد، در شور اول لایحه نمایندگان محترم مجلس در حدود ۵۰ پیشنهاد مرحمت فرمودند که عرض کردم هر پیشنهادی

بهره برداری از منابع نفتی خود بیحس و چانه زدن میبرد اختیاریم زیرا بموجب قرارداد ۱۳۳۳ نمیتوانستیم آنها را وادار نماییم تا سطح تولید را بعیزانی که میخواستیم برسانند. اکنون افتخار داریم که در این لحظه در برابر مجلس شورای

ملی الغاء قرارداد ۱۳۳۳ را بملت ایران اعلام داشته (احسن - آفرین) بشارت آغاز سر فصل درخشان و امیدبخشی را در تاریخ اقتصاد و صنعت نفت کشور بدیم (احسن - آفرین) این برای ما نقطه عطفی است امروز

و چند روز دیگر با تصویب شما خانمها و آقایان قرارداد ۱۳۳۳ ملغی است و قرارداد جدید فروش نفت بجای آن بتصویب خواهد رسید.

صنعت نفت ایران با اجرای قرارداد جدید تاریخ نوینی را آغاز مینماید که در دنیای متحول کنونی برخوردار از اصول و مبانی و منافع آن منحصرأ به کشورهای معدودی مانند شوروی، رومانی و چین تعلق دارد که در آنها دولت صنعت نفت را در اختیار داشته و آنرا اداره میکند.

اینک برای نمونه نکات برجسته قرارداد حاضر و پیروزیهای را که با مقایسه نسبت به قرارداد سابق بدست آمده است باستحضار نمایندگان محترم میرسانم:

۱- در قرارداد ۱۳۳۳ حق استفاده انحصاری از کلیه تأسیسات صنعت نفت که در حوزه قرارداد واقع شده بود (بجز تأسیسات مربوط به بخش داخلی) برای تمام مدت قرارداد بدو شرکت عامل خارجی سپرده شده بود. امورا اکتشاف و استخراج در دست شرکت اکتشاف و تولید و کارپالایش بمعهد شرکت تصفیه سپرده شده بود که مرکز فرماندهی هردوی آنها در لندن و در دست اعضای کنسرسیوم قرارداد است.

بموجب قرارداد حاضر دست این دو شرکت از صنعت نفت ایران کوتاه شده و اداره کنترل عملیات در اختیار شرکت ملی نفت ایران قرار گرفته است؛ شرکت ملت نفت بلافاصله و بطور مستقیم اداره پالایشگاه آبادن، پالایشگاه ماهشهر و کلیه تأسیسات مربوط به آنها را در دست خواهد گرفت و تنها در مورد قسمتی از عملیات اکتشاف و استخراج که احتیاج به تعداد کافی متخصص آزموده و مجرب دارد که در حال حاضر

بر اساس قوانین ایران معمول و بموقع اجراء گذارده خواهد شد. (احسن) بعلاوه تعبیر مواد آن نیز طبق قوانین ایران بعمل خواهد آمد (احسن).

بعلاوه این پیش بینی بعمل آمده که در هر زمان هرگونه امتیازی بسایر کشورهای حوزه خلیج فارس داده شود آن امتیاز فوراً شامل ایران نیز بشود.

۵- این قرارداد بهیچ وجه قابل مقایسه با سایر قراردادهای مشارکت، همسایگان، نبوده و وجه تشابهی

با هیچیک از آنها ندارد و بطور کلی حاوی مزایای بیشتری است و برای نفت قابل فروش نیز از نظر مالی حداقل متضمن بالاترین عوایدی است که برای سایر کشورهای نفتخیز خلیج فارس متصور است.

این بود شمه ای از روش قرارداد جدید که باجماع باستحضار نمایندگان محترم رسید و چنانچه درباره جزئیات و ارقام مذکور در قرارداد توضیحات بیشتری بخواهند بدیهي است در کمیسیون و در جلسه علنی همکاران بنده و مسئولین مربوط آماده برای انجام این کار میباشند (احسن).

خانمها - آقایان: همگی خوب میدانیم که در بستر حوادث تاریخ ملت ما همواره شاهد و ناظر ماجراهای بسیاری بوده که میبایست در برهه ای از زمان یا تجدید حیات نماید و بابه نیستی بگراییم.

اصول فلسفه قوم ایرانی یعنی ایمان بخدا و اعتقاد به سنو و ملیت خود و اتکاء به ادب و فرهنگ متعالی آن در وفاداری به نظام مقدس شاهنشاهی (صحیح است) و بالاخره دارا بودن آرمانی واحد و اندیشه ای راستین موجب گردیده که این ملت در سخت ترین لحظات حیات خود بر مشکلات فائق آمده و به حیات خود ادامه دهد (صحیح است).

دوران ما تجدید یکی از همان لحظات تاریخی است که مسلماً با اتکاء به همان فلسفه ایدئولوژی ایرانی و همبستگی و اتحاد ملی قادر خواهیم بود نه فقط به تحقق آرمانهای ملی خود از آن قبیل که امروز مطرح گردید برسیم بلکه با قدمهای استوارتر بسوی پیروزیهای باز هم بیشتری گام برداریم (آفرین).

خوشبختانه ثبات سیاسی - وضع مستحکم اقتصادی و موقع ممتاز جهانی ایران، که همه این پیشرفت از پرتو وجود شاهنشاهی (صحیح است) و پشتیبانی و حمایت بی دریغ مردم مملکت حاصل گردیده (صحیح است) ما را در موقعی قرارداد است که نیل به هدفهای بزرگ را هر قدر هم که والا و بلند باشد بسی آسان مینماید.

در خاتمه یاد آوری این مطلب را لازم میدانم که با انعقاد قرار داد جدید و انتقال کنترل و اداره نفت از دست خارجی بدست

ایرانی مسئولیت خطیر و عظیمی بمعهد شرکت ملی نفت ایران محول خواهد شد خصوصاً که این شرکت علاوه بر اداره و کنترل حوزه عملیات کنسرسیوم از لحاظ ورود در عملیات مختلف و صدور و فروش مقادیر قابل توجه نفت خامیکه در اختیار خواهد داشت و وظائف جدیدی را بمعهد خواهد گرفت. همانطوریکه نیت بلند شاهنشاه آریامهر میباشد شرکت ملی نفت ایران در آینده ای نزدیک در زمره یکی از بزرگترین شرکتهای نفتی جهان در خواهد آمد (انشاء الله) که فعالیت های آن نه تنها از نظر تولید و اکتشاف و تصفیه در داخل کشور بلکه بمقیاس وسیعی از لحاظ عملیات صدور، فروش، تصفیه و توزیع و حتی اکتشاف و استخراج در خارج از کشور گسترش خواهد یافت و از اینرو لازم است که خود را آماده برای انجام چنین مسئولیت های خطیر بنماید و تشکیلات لازم و تحولات ضروری را در سازمانهای خود بعمل آورد که از هر لحاظ پاسخگوی این وظیفه مهم باشد. متشکرم (احسن - احسن).

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۷- ادامه بحث و تصویب گزارش شور دوم

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع

به حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری

از قطع بی رویه درخت و ارسال

بمجلس سنا

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان دنباله بحث در شور دوم لایحه حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت مطرح است، آقای مهندس روحانی تشریف بیاورید.

مهندس روحانی (وزیر کشاورزی و منابع طبیعی) - با اجازه مقام ریاست بنده تقدیم لایحه باین حد از اهمیت و با این همه موفقیت را بفال نیک میگیرم که در مقدمه سختم راجع به لایحه درخت و فضای سبز که آن لایحه هم در سرسبزی و شکوفان شدن وطن ما تأثیر بسزا دارد و امیدوارم که بدنبال آن لایحه این لایحه هم که کم و بیش موجب سرسبزی وطن ما است مورد تأیید قرار بگیرد، در شور اول لایحه نمایندگان محترم مجلس در حدود ۵۰ پیشنهاد مرحمت فرمودند که عرض کردم هر پیشنهادی

که از طرف نمایندگان محترم بایک دست تقدیم شود ما با دودست آن پیشنهادها را خواهیم گرفت و در کمیسیون و در خود جلسه علنی و در حول و حوش کمیسیون و در مجامع مختلف چند نفری، بنده حساب کردم در حدود ۱۵۲ ساعت راجع باین لایحه، جناب رامبد صحبت شد جنابعالی در سفر تشریف داشتید و امیدوارم که خوش گذشته باشد ولی ما در اینجا جلسات ۹ ساعته و ۱۰ ساعته داشتیم برای اینکه این لایحه که بنظر جنابعالی بر اهمیت جلوه می کند و اهمیت هم دارد مورد بررسی قرار بگیرد، در کمیسیون کشاورزی در کمیسیون دادگستری در کمیسیون کشور روی کلمه به کلمه این لایحه و مواد صحبت شد نمایندگان محترم کلمات را وزن کردند، کلمات را سبک و سنگین کردند و ملاحظه میفرمائید آن چیزی که امروز در شور دوم مطرح است با آنچه که اصل لایحه بود و در شور اول بود خیلی اختلاف دارد، بنده از همه راهنمائیها و ارشاد نمایندگان محترم و بالاخص هم مسلکان تشکر می کنم چون جناب رامبد انگشت خود را روی مجازات گذاشته اند بنده توضیحی بعرض میرسانم که سأل اساسی در این لایحه و هیچ لایحه ای تنبیه نیست بلکه از لوازم هر قانون که تکلیف افراد و وظایف او را نسبت به قانون و جامعه تعیین می کند، یکی هم تنبیه بزهکار است جنابعالی تمام مفاد مفید لایحه را نادیده گرفتید فقط در مورد تنبیه ذره بین بزرگ بینی را گذاشته اید و میفرمائید که کار خلاف اصل شده است عرض بنده اینست که در یک جامعه که برای درخت ضابطه ای وجود نداشته ضمن بسیاری از مطالب و بسیاری از ضوابط که برای نگهداری درخت ذکر شده یک مورد هم درباره تنبیه است این ضوابط یک نظام قانونی و علمی را در امر درختکاری مملکت روشن می کند و البته هر وقت که نظم و قاعده ای برای کاری پیشنهاد شود و قاعده ای بوجود آید که نظم و نسقی را بوجود بیاورد و بر جامعه مستقر بکند اقلیتی که منافعشان با این نظم تطبیق نمیکند قطعاً مخالفت می کنند لایحه تقدیمی لایحه ایجاد نظام یا سیاست درختکاری در کشور است مثل قوانینی که برای نظام کاشت چغندر یا پنبه یا سایر مواد کشاورزی

در مجلسین مطرح و تصویب شده است این يك لایحه اساسی است و از نظر اجتماعی هم قابل توجه است جناب رامبد متخصص این هستند که زشت و زیبا را در کلامشان چنان بهم بیامیزند که طرف نمیتواند جواب زشت را بدهد نه جواب زیبا را بنده با کمال ارادتی که بجناب رامبد دارم ناگزیرم که در ساحت مقدس مجلس شورای ملی مطالبی را که ایشان فرموده اند و بنظر من صحیح نمی آید بعرض نمایندگان محترم برسانم شما فرمودید که این لایحه را دیر آوردید، در مقدمه گفتید که من تبریک می گویم که چنین لایحه ای آورید و بعد بلافاصله میگویند ولی این لایحه را ناقص آورید و من تسلیت میگویم برای چنین لایحه ناقصی اگر ما لایحه ای را ناقص آوردیم بنده تردید ندارم که هر لایحه ای ممکن است ناقص باشد ما ادعای کمال مطلق نداریم شما که ۵۰ پیشنهاد دادید میخواستید پنجاه و پنج پیشنهاد بدهید آنوقت لایحه ما را کامل می کردید (رامبد) کو گوش شنوا قربان) در شور دوم ۱۵۲ ساعت وقت در کردید و در مجلس در کمیسیونها در مذاکرات خصوصی و یا در حزب صرف بررسی این لایحه شده آیا این کافی نیست که بگوئیم این لایحه بدون مطالعه در مجلس مطرح نمیشود تا شما بمن تسلیت بگوئید در گفت و شنودی که باهم داشتیم از یکطرف میفرمائید اصل فکر خوب است و از طرف دیگر میفرمائید این يك لایحه تنبیهی است و هیچ تنبیهی جامعه را اصلاح نکرده است مثال این مطلب این است اشخاصی که هروثین حمل می کنند و میفرشند ما اینها را تشویق بکنیم و بگوئیم با تنبیه کار درست نمیشود این که صحیح نیست جناب رامبد در تبصره ۴ ماده ۳ صریحاً پیشنهاد شده است که شهرداریها مکلفند بازاء تعداد درخت مشمول تعریف قانون که در تقاض مشمول این قانون قرار گرفته اند و تا موقعیکه این درختها سرپا هستند و اجازه قطع داده نشده میبایستی با عنوان جایزه به صاحبانش پرداخت کنند نصف این مبلغ از بودجه عمومی دولت که مجلسین تصویب می کنند و نصف دیگر از عوارض شهرداریها تأمین میشود اگر این تشویق نیست بنده نمی دانم تشویق چیست؟ اگر معافیت مالیاتی برای کسانی که در زمین درختکاری میکنند تشویق نیست اسم تشویق را چه باید گذاشت اگر پرداخت وام برای

ایجاد باغات و توسعه کشاورزی با بهره نسبتاً ارزان و با طول مدت کافی ده، پانزده سال تشویق نیست پس تشویق چیست؟ ضمن سخنانتان جناب رامبد فرمودید که این لایحه اینقدر خطرناک است که رژیم ما را بخطر می اندازد جناب رامبد اشتباه میکنید (رامبد) اینطور نیست فرمایشاتتان را اصلاح فرمائید بنده عرض نکردم بخطر می اندازد گفتم مضر است (دو هزار و پانصد سال تاریخ مدون ما دو هزار و پانصد سال روابط پدر و فرزندی شاه و ملت ما نشان می دهد که این رژیم خدایی لایزال است دشمنان ما و ایران این آرزو را که رژیم ما بخطر می افتد بگور خواهند برد از شما بعید بود که در لایحه درخت چنین مطلبی را بفرمائید (ابله خانی پور) این رژیم خدائی است و قابل زوال نیست) در ضمن صحبت فرمودید ما این لایحه را بکارمندان دولت بدهیم اجرا کنند یا کارمندان شهرداری بنده نمیدانم چرا مد شده است که هر روز ما چوب برگردان کارمندان دولت بزنیم در بین کارمندان دولت افراد شریف زیاد هستند ممکن است یکی دو نفر از افراد هم باشند که کار نادرست انجام بدهند يك جامعه را بخاطر اقلیتی يك یا چند نفر نمی شود مورد ملامت قرارداد بنده از اینکه بمهندسين و تحصیل کرده های کشاورزی توهین کردید بنمایندگی از طرف چند هزار متخصص کشاورزی که در رشته خودشان لیسانس و فوق لیسانس و دکترا هستند تشکر می کنم خیلی هم تشکر میکنم که باین افراد خدمتگزار و سربازانیکه در روستاها در نقاطی دور افتاده با حقوق کم و مزایای کم بکشاورزی ایران خدمت میکنند اینقدر مرحمت کردید جناب رامبد شما که از تنبیه قانون میترسید چرا افرادی را که نمیدانید گناه دارند یا ندارند توهین می کنید و پشت این تریبون بآنها چوب می زنید این از شما بعید است یکی از پیشنهادهای شما این بود که لایحه را پس بگیرم که اقلیت لابد خوشوقت میشوند فرمودید شما بروید لایحه ای را بیاورید که هم اکثریت و هم اقلیت متفقاً بآن رای دهند من تصور می کنم که لوایح معدودی می توانند رای متفق و مطلق اکثریت و اقلیت را بخود بگیرد و لایحه درخت که منافع یک نفر از هزار نفر را بخطر می اندازد و بار رژیم هم مخالفتی ندارد از آن لوایحی

نیست که اقلیت مجبور باشد بآن رای مثبت بدهد ما این لایحه را تقدیم می کنیم پیشنهادهای شما را در جلسات متعدد مورد بررسی قرار دادیم صحبت های مفصل کردید هیچ اشکالی ندارد که جنابعالی با این لایحه مخالف باشید و حتی در رژیم ما و شرط رژیم ما اینست که با لوایح مخالفت بشود فقط در رژیم های توتالیتر تمام لوایح بدون بحث و به اتفاق آراء تصویب میشود بنده این لایحه را پس نمی گیرم هر پیشنهادی را دارید بفرمائید بررسی میشود و بعد رأی نمایندگان محترم بین من و شما قاضی و حکم است بنده خیلی سعی کردم در توجیه این لایحه کلی صحبت بکنم و طوری صحبت نکنم تا درباره اسرار کسانی که نظام درختکاری با منافعشان تضادی دارد بحث شود جنابعالی مرا مجبور کردید کمی روشن تر صحبت کنم هزار جهد بکردم که سرعشق بیوشم، نبود بر سر آتش میسرم که نجوشم (آفرین) فرمودید دوست هزار درخت کاشتید نزدیک اراضی کرج هم کاشتید از دولحاظ جنابعالی تبریک میگویم یکی بعنوان وزیر کشاورزی از لحاظ غرس درخت یکی هم بخاطر اینکه جنابعالی بخاطر غرس و کاشتن این درختها از مالیات معاف شدید چون در تمام اراضی بایر اگر کسی درخت کاشت و دوست هزار درخت را در پانصد هزار هکتار کاشت از مالیات اراضی هم معاف است از جهت دیگر هم بشما تبریک میگویم که این اراضی عنقریب بقیمت خوب فروش می رود و انشاء الله مالیات را هم میپردازید (عبدالحسین طباطبائی) شوخی ها و طعنها را برای چه میگوئید اینجا جای این حرفها نیست) راجع به آئین نامه قطع درخت در کمیسیون فرمودید و اینجا هم فرمودید که آئین نامه ها به تصویب هیأت وزیران میرسد در لایحه ای که تمام ضوابط درخت، محل های مشمول قطع و عدم قطع، روشن است مقام اجازه دهنده نوع شناسنامه و صدور شناسنامه روشن است جنابعالی فرمودید آئین نامه را به هیأت دولت نبرند اگر آئین نامه را به هیئت دولت نبریم چگونگی بهم تلفیق کردن این مواد که خارج از این مواد هم نخواهد بود، در یک مورد بداره حفظ نباتات کشاورزی اجازه داده خواهد شد و در یک مورد به شهرداری پایتخت اجازه داده

خواهد شد اگر این را به هیأت وزیران ببریم و تصویب نکنیم کجا ببریم شأن قوه مقننه این نیست که آئین نامه را در کمیسیونها برای کارهای اجرائی به تصویب برسانیم که مثلاً در محدوده شهر تهران شهرداری پایتخت و در حریم فلان محل فلان شهرداری مجری این قانون میباشد در ارکان این آئین نامه ارقام و مطالبی که گذاشته شده بود روشن است و این چیزها بازمان تغییر می کند و ناگزیر هستیم که گاه در آن تغییرات بدهیم ولی اصولاً دولت نمی تواند خارج از مواد این قانون آئین نامه ای بگذراند این در هیأت وزیران تصویب میشود بنده در خاتمه سختم عرض میکنم بین بدینی، خوش بینی، واقع بینی فرق بسیار است شکرانه بازوی توانا بگرفتن دست ناتوان است چرا آقای رامید با بدینی مطلب را نگاه میکنید واقع بینی بفرمائید شما که خودتان در سایه ۲۰۰ هزار درخت زندگی میکنید اجازه بفرمائید ۹۹۹ در هزار مردم این مملکت که این لایحه و آن درخت شما بحالشان مفید است زندگی بهتری بکنند (آفرین).

رئیس - آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - علت اینکه بنده تصدیق دادم این است که در اطراف این لایحه متأسفانه مثل خیلی از موارد دیگر بدخواهان این مملکت از وجود چنین لواهی احساس ضرر احتمالی میکنند و شایعانی رواج میدهند و ذهن مردم را مشوش میکنند و مردم خیال میکنند لایحه قطع درخت یعنی اینکه فردا هر کس يك نهالی در خانه اش یا در باغش ایجاد کند و آن را قطع بکند سه سال حبس دارد این چنین نیست اولاً باید بدانیم که اصولاً در این مملکت باید درخت را محترم بشماریم و از قطع بی رویه آن جلوگیری کنیم من تصور میکنم درخت در مملکتی که آب و هوایش خشک است و تولیداتش زیاد است در مملکتی که الان برای سالم سازی محیط زیستش وزارت کشاورزی و منابع طبیعی ادارهای بوجود آورده عدم توجه بدرخت عدم توجه به حیاتی ترین ماده زندگی و زیست درست مثل عدم توجه بآب است این توجه بدرخت نه الان بنظر ما رسیده است اصلاً در آئین ما وجود دارد حتی بعضی درختان قطور بین روستاها و دهات هست که بان نذر و نثار میکنند و حالت تقدس دارد شاه عباس کبیر مجازات قطع درخت

را اعدام قرار داده بود همین مجازاتها بود که چنارهای ۴۰۰ ساله در اصفهان مانده و ما متأسفانه، نه احترام قائلم و نه از مجازات مترسیم این درختهای باب همایون و باغات اصفهان و تبریز و سرو کاشمر را که تاریخی بودند مثل یونجه درو میکنیم هر وقت اراده بکنیم میاندازیم و هر وقت خواستیم درو میکنیم در مملکتی که مازندگی میکنیم برای درخت باید احترام و حیات قائل شویم نمایندگان محترم استحضار دارند اینها قوانین تطبیقی است در کشورهای اروپائی اگر درخت بکارند دیگر آبیاری لازم ندارد اینقدر آب و باران دارند که درخت بشمر برسد در کشوری مثل هلند و انگلستان قطع يك درخت بمراتب مشکلاست از اینکه آدم يك کارخانه بوجود بیاورد و بخواهد پروانه بگیرد بنده جزئیاتش را اینجا ذکر نمیکنم اما قطع درخت اینکه در این قانون ذکر شده مراد این نیست که هر کس نهالی کاشت نتواند قطع کند اولاً در اینجا گفته شده است درختانی که قطرین آن بیش از ۱۵ سانتیمتر باشد ثانیاً در محدوده شهرها و حریم شهرها و روستاها باشد و دارای شناسنامه باشد این نکته را مخصوصاً تأکید میکنم با توجه به بحثهایی که در کمیسیونها شده شناسنامه اصلاً برای درختانی که در يك باغ یا خانه ای وجود دارد صادر نخواهد شد شناسنامه برای آن مقدار درختان صادر خواهد شد که حفظ آنها و ماندن آنها برای شهر و روستا ضروری تشخیص داده شود ثالثاً وقتی که شناسنامه صادر شد مفهومش این نیست که این درخت ابدالدر قطع نشود طبق ضوابطی که در آئین نامه ها تعیین شده و اصول آن در آئین نامه معین است اجازه قطع داده خواهد شد مآچه قانونی میتوانستیم بیاوریم و چه نوع لایحه ای دولت میتواندست تقدیم کند که از قطع درخت جلوگیری بکند بنده در کمیسیون عرض کردم اگر این قانون را بصورت يك تصمیم محرمانه اعلام میکردند مثل تصمیمی که وزارت اقتصاد راجع به سهمیه میدهد اگر سهمیه سال آینده را وزارت اقتصاد بصورت قانون بیاورد این چهار کس هر چه دارد و می بیند سود آن در سال آینده زیادتیر میشود قطعاً احتکار میکند یا اختفای میکند هر قانونی وقتی بمجلس آمد چون قانون است عمومی است و چاپ و توزیع میشود و مردم میدانند عده ای

از افراد که مضر برای منافعشان تشخیص میدهند برای خودشان چاره اندیشی میکنند در مورد قطع درخت هم همینطور شد بنده شخصاً از قطع درختان در کرج و تهران و غیره از تاریخ تقدیم این لایحه متأسف نیستم چون این درختها بخودی خود محکوم بقطع شدن بود کسی که در تهران یا کرج بر خیابان اصلی از زمین متری چهار هزار تومان درخت کاشته این بخاطر نفس درختکاری نبوده بلکه برای فرار از مالیات زمین بایر بوده است اگر تصمیم داشته است مثلاً ده سال دیگر قطع کند حالا زودتر قطع کرده است والا کسی که در کرج باغ درست کرده است که عوارض ندهد بعد از ۵ سال آن را تقسیم میکرد و متری ۲۰۰ تومان می فروخت اینها بقصد درختکاری غرس نشده بود که حالا از قطع آن متأسف باشیم چه امروز قطع شود چه پنج سال دیگر این درختها محکوم به قطع بود اما چرا در روستاها يك درخت قطع نشده چرا در شهرستانهایی که درختکاری بمنظور نگاهداری زمین و فرار از پرداخت مالیات نبوده قطع نشده مگر مردم این مملکت بدرخت و آبادانی علاقه ندارند؟ و همانطور که فرمودند به سبز کردن محیط علاقه دارند و بالاتر احتیاج دارند این امر اقتصادی است آنکس که در باغش الزاماً درخت باید بکارد درخت خواهد کاشت آنچه که لازمست در اینجا عرض کنم و باید روشن شود اینست که يك منطقی در بین مردم مملکت ما تا این سنوات اخیر حکومت میکرد و آن منطق این بود که درختی را که خودم میکارم میتوانم خودم قطع کنم این منطقی که تا بحال بوده احياناً موجب قطع بی رویه درخت شده است ولی باید بدانیم هیچکس چنین حقی را نداشته است همانطور فرزندی که از پدر و مادری بوجود میآید آنها حق ندارند سرش را ببرند درختی که بوجود میآید حیات دارد و موجود زنده ای است باید حمایت شود و قطع آن باید تابع ضوابط و ضروریاتی باشد اگر يك روستائی در شهری یادهی باهر جایی درخت سنجدی را قطع کند و بجایش سیب بکارد یعنی درخت غیر مثمر را قطع و بجایش مثمر بکارد مأمور مربوطه میگوید نه؟ وقتی تقدیم لایحه برای حفظ درخت و فضای سبز مملکت است ما باید این موضوع قطع درخت را که قبلاً بدون ضابطه بود تحت ضابطه و لایحه ای

در آوریم چون ما در ایران بدرخت احتیاج داریم در این لایحه ۶۰ پیشنهاد داده شده که ۸ تای آنها از طرف فراکسیون حزب مردم بود از این ۸ پیشنهاد ۴ تای آنها متشابه بود و راجع به استعداد اراضی جلگه ای بود و بقیه اصل تشویق و گسترش درختکاری و آشنائی با این کار و نگاهداری درختان و هزینه ای که از نظر کاشت و نگاهداری و مراقبت متقبل میشوند شامل میشد در اینجا حتی در بودجه دولت هم منظور شده علاوه بر ۵۰ درصد که از طرف شهرداریها برای این منظور، یعنی بکسی که درخت میکارد جایزه داده خواهد شد این جایزه را شهرداریها و دولت متفقاً طبق آئین نامه ای که تصویب خواهد شد خواهند پرداخت در روستاها دولت مکلف شده است که برای دادن اعتباراتی برای درختکاری با بهره نازل فکری بکند و از اهم وظایف شهرداریها درختکاری قرار داده شده البته تمام وظایف شهرداریها مهم است ولی این موضوع اهم قرار داده شده این پیشنهاد مال بنده بود در کمیسیون کلمه اولی را اصلاح بابت تر کردند و اهم قرار دادند در این لایحه تا آنجا که مقدور بود جنبه های تشویق آمیز گنجانده شده اما در باره مجازات، ما میدانیم که همیشه مردم تابع نصیحت و تشویق نیستند از يك جهت تشویق و درجائی اگر کسی با سوء نیت برخلاف منطق درخت شهر یا روستا را بخاطر نافع خود بخواهد قطع کند و بخواهد تأسیساتی بوجود بیاورد باید مجازات شود و این مجازات حتماً سه سال نیست تا سه سال است یعنی ممکن است يك روز يك ماه یا سه سال باشد این را دادگاه تعیین میکند میفرمائید تخفیف داده نشده چرا البته در کمیسیون دادگستری بحث شده اغلب در جرائم که بلحاظ اهمیت خاصی که داشت این حق را قائل شدیم ماده واحده ای بود خاطرتان هست در مورد حمله کنندگان به بانکها اگر منجر بفوت و جرح بشود مجازات اعدام است و محکمه حق تخفیف ندارد اما این از آن قبیل نیست یعنی در این لایحه حتی در مورد اعدام که ممکن است اشتباه هم تصور بشود این حق سلب شده است در حقوق جزا هم هست اگر در مورد درخت گفته اند برای این است که آن کسی که درخت قطع میکند روستائی نیست آن آقائی است که مثلاً

در محله خوب شهر باغ ۵۰ هزار متری دارد و ۵۰ تا درخت دارد میرسد و میگوید ۶۰ تا بنجاه تومان میدهم و نیروم زندان، پول میدهم میآیم بیرون این برای جلوگیری از این کارها است اگر محکوم شد باید برود زندان البته تصدیق میفرمائید ماکه الآن صحبت میکنیم باید پیش بینی کنیم برای آینده محیط سالمی بسازیم و اگر این پیش بینی را نکنیم معلوم نیست جامعه آینده چگونه باید زندگی بکند بهر صورت بنده تصور میکنم بسهم خودم باتوضیحاتی که در این لایحه داده شده و مخصوصاً این مطلب گفته شد که بعد از این جایی که درخت هست قابل تفکیک نیست عبارت شاید قدری مبهم بوده باشاید طوری در روزنامه ها نوشته شده است که اینطور نتیجه گرفته اند. تفکیک اراضی درختکاری، مجازات قطع درخت و غیره در آئین نامه ذکر میشود مخصوصاً در قانون قید شده که در آئین نامه بهمه این موارد توجه کنند و از این شایعات که بناحق تجلی کرده است جلوگیری گردد بنظر بنده لایحه مفیدی است که بعد از چند سال معلوم میشود که اثر آن در وضع مملکت تا چه حد است کشور ما هم مثل کشورهای دیگر که بسر سبزی و طراوت احتیاج دارد میتواند از آن برخوردار شود (احسنت).

رئیس - نظر دیگری در ماده اول نیست؟ آقای

فضالی فرمایشی دارید بفرمائید.

فضالی - بنده تصور میکنم در اینکه همه همداستان هستیم که باید ترتیبی داده شود که اولاً درخت در مملکت بیشتر کاشته بشود و ثانیاً درخت بیجا قطع نشود هیچ تردیدی نیست اگر بحثی هست درباره این است لایحه ای که داده شده و در جریان تصویب است درست نقض غرض نباشد درست موجب نشود که کسانی که ممکن بود درخت بکارند بخصوص در شهرها که مابیشتر در شهرها بدرختکاری احتیاج داریم این لایحه موجب بشود که کسی درخت نکارد و درختکاری فقط کار دولت و شهرداریها بشود در حالی که امروز هم دولت و شهرداریها درخت میکارد و هم مردم.

رئیس - آقای فضالی فعلاً شور دوم لایحه مطرح است همه آقایان حق داشتند پیشنهاد بدهند و این پیشنهادها اگر در کمیسیون هم تصویب نمی شد اینجا مطرح بفرمائید

بهر حال بنده خیال میکنم این مطالب که مربوط به کلیات لایحه است بیانش لازم نباشد.

فضالی - ما معتقد هستیم این لایحه برگردد به کمیسیون برای اینکه تصویب لایحه باین ترتیب مضر خواهد بود.

رئیس - در شور اول میخواستید پیشنهاد بدهید. خیال میکنم طرح این مطالب در شور دوم مناسب نباشد.

فضالی - اگر مطالبم برخلاف آئین نامه است مرخص شوم برگردم سرجایم ولی تصور میکنم از نظر آئین نامه يك وكيل حق دارد چه در ماده اول چه در شور اول چه در شور دوم در لایحه صحبت کنند و این بسته بنظر جنابعالی است و اگر اجازه بفرمائید يك تذکری بآقای وزیر بدهم.

رئیس - در شور دوم اگر معایبی در ماده می بینید صحبت بفرمائید نه در کلیات لایحه، فرمایشتان را بفرمائید.

فضالی - مشکل مهم این است که در شهرها کسی توی زمینش درخت بکارد که اختیارش از دستش برود آقای نماینده محترم گفتند ما چه جور لایحه ای بیاوریم ما معتقد هستیم شما اول لایحه میآوردید بدون اینکه مجازات تعیین کنید سالهاست که شده شناسنامه برای درختها درست کنیم بعد بتدریج مردم که عادت کردند بتوانند اینگونه لواایح را بگذارند که در شهرها درختها را قطع نکنند و الا دیگر کسی درخت نخواهد کاشت حالا میفرمائید لایحه مفیدی است آتیه نشان خواهد داد.

رئیس - نسبت بماده اول نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵۶ - شهرداریها در محدوده نهائی و حریم شهر مکلفند ظرف مدت یکسال شناسنامه شامل تعداد و نوع و سن تقریبی درختان محلها مشمول آئین قانون را تنظیم کنند و این شناسنامه ملاک و سند اجرای این قانون خواهد بود.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ آقای فخر طباطبائی بفرمائید.

شده و باز افتخار دادند که زیر سایه شان باشیم و خداوند انشاء الله ایشان و همه را موفق بدارد بنظر بنده معذرت میخواهم جناب مهندس روحانی که چرا پیشنهادی ندادم مسافرت بودم عرض کنم که واقفاً همه در جهت این هستند که يك قانونی که از مجلس میگذرد منفع ترجمان - الاطراف تر و تا آن مقدار که ممکن است بدون نقص باشد من اشکالی که برایم در این ماده هست این است که شهرداریها در محدوده نهائی و حریم شهر مکلفند ظرف مدت یکسال شناسنامه شامل نوع و سن تقریبی درختان را معلوم کنند ولی شناسنامه سند اجرای این قانون است موقعی که شناسنامه تهیه شد فرض کنید منزل بنده که بچهار صد متر بزرور میرسد در تاریخ تنظیم شناسنامه ۵۰ اصله درخت وجود داشت قطع درخت را از تاریخ تنظیم شناسنامه ملاک میدانید یعنی در موقعی که شناسنامه شهرداری تنظیم میکند ۵۰ درخت داشت بعد بنده اگر درخت کاشتم نمیتواند کاری بکند چون ملاک شناسنامه است یعنی اجازه ضمنی برای قطع داده ایم دیگر مفهوم از بین بردن از لحاظ قضائی بامفهوم قطع متفاوت است و شما برای قطع فکری نکرده اید و اینکه دوست عزیز ما جناب رامبد میگوید نواقصی دارد و واقفاً هست و با خلوص نیت است (دکتر المونی - شور اول میفرمودید) مسافرت بودم در کمیسیون هم عرض کردم بحث این است که چون مسئله گسترش بسیار مهم است حفظ بجای خودش گسترش اعم از حفظ است باید مسئله گسترش را چنین و گویش فکر کنیم بنابراین بنظر بنده اگر بازرسیهای مجدد نباشد اگر نظارتهای بعدی نباشد و ملاک را شناسنامه در این مدت یکسال بدانید این اجازه قطع ضمنی نسبت بسایر درختهاست.

رئیس - آقای مهندس روحانی بفرمائید.

مهندس روحانی (وزیر کشاورزی) - بنده از توضیحاتی که جناب فخر طباطبائی فرمودند بسیار تشکر میکنم ملاحظه بفرمائید قطع درختی که در این قانون تعریف شده یا از بین بردن که باز هم در این قانون تعریف شده اگر اجازه نگرفته باشد جرم است و مستوجب مجازات و بعد برای اینکه مطلب برای قاضی و رأی دهنده ضابطه ای داشته باشد در اینجا

فخر طباطبائی - عرض کنم این ماده ۲ خود ماده ماده صحیحی است که ملاک اجرای این قانون تعیین شناسنامه برای درخت است ولی بلافاصله تبصره ای در ذیل ماده هست که از تاریخ اجرای این قانون اگر درختی خواستید قطع کنید یا کشاورزی تیر سقف اطاقش شکسته شده بود خواست عوض کند مشمول همین مقررات هست و باید اجازه بگیرد این است که جناب آقای وزیر کشاورزی ماده ۲ بسیار ماده صحیحی است ولی ملاک اجرای این قانون تعیین شناسنامه برای درخت است ولی يك تبصره ای در ذیل ماده است که از تاریخ اجرای این قانون اگر درختی بدون اجازه قطع شود اینها باهم متضاد هستند یا تبصره را حذف بفرمائید کاملاً ماده ۲ صحیح است ولی اگر با این تبصره باشد شما ملاک را از يك طرف شناسنامه قرار داده اید و از طرفی از تاریخ اجرای این قانون دیگر شناسنامه برای درخت صادر نکرده ایم وضع کشاورزان را در نظر بگیرید باید از لحاظ اجرا دید این قانون در چه نقاطی اجرا می شود يك کسی يك کشاورزی تیر خانه اش شکسته می شود می خواهد برود تعویض کند شناسنامه ای شما برای درخت صادر نکرده اید این تبصره که ذیل این ماده گذاشتید مشمول مقررات این قانون چیست چنانچه تا سه سال بدون تخفیف خواهد بود این عرض بنده بود و من در اصل مطلب این لایحه که جلوگیری از قطع بی رویه درخت است موافقم فکر کاملاً صحیحی است باید جلوگیری شود ولی توجه بفرمائید این ماده را با يك کیفیتی آوردید ابتدا از مجازات شروع کردید و ایجاد توهم کرده و بنده اعتقاد دارم ۹۹٪ توهم برای مردم ایجاد شده و شما باین تبصره ها این توهم را تشدید خواهید کرد و این تبصره در اصل تقدیم لایحه بنظر من نبوده بعداً اضافه شده است و این شما را باز می دارد از مأموریت واقعی که برای اجرای این قانون دارید مأموریت واقعی این است که شناسنامه برای درخت صادر شده باشد بعد هر کس درختی را قطع کرد شما مستوجب کیفرش بدانید این تبصره که گذاشته شده بکلی نقض غرض است.

رئیس - آقای حکمت بزدی بفرمائید.

حکمت بزدی - بنده خواستم اظهار خوشوقتی کنم از اینکه جناب رئیس مجلس رفع نفاقت و کسالتشان

پیش بینی شده که برای آن درخت شناسنامه صادر شده باشد ولی این بدان معنی نیست ، من یک مثال میزنم شاید مفهوم تر باشد در جامعه هم تمام افراد باید شناسنامه داشته باشند ولی اگر آدم بی شناسنامه را کشتند دلیل نمیشود که این کار جرم نیست و برای اینکه این توهم پیدا نشود تبصره ذیل ماده قید شده است دولت و شهرداریها از درختهایی که در نقاط مختلف هست و در فاصله ای از زمان نمیدانند چند درخت است چند نوع است و چه قطراست که مستوجب مجازات هست یا نیست اما در تمام این مدت اگر اشخاصی طبق تعریف قانون درخت بزرگتر در ۱۵ سانتی متر را البته در شهرها روستاها موکول بتصویب هیئت وزیران است اما در شهرها اگر کسی مرتکب این جرم شد مأمور شهرداری و پلیس دید شاهد داشت مستوجب مجازات است اما راجع بمطلبی که جناب عالی فرمودید جناب حکمت یزدی این شناسنامه که ملاک و سند اجرای این قانون است دائماً همیشه در مدتهائی که در آئین نامه صادر خواهد شد یکسال یک مرتبه یا دو مرتبه باید قابل تجدید نظر باشد که اگر در این خلال درختی اجازه داده شد قطع شود بحساب بیاید هم جایزه و تشویق هم احتمالاً در مجازات و این مطلب در ماده دوم بطوریکه ملاحظه میفرمائید ملحوظ است و اگر توضیحی لازم بود که منظور این است که این شناسنامه ها هر چند یکبار تجدید نظر بشود مسلماً سالی یکبار بستگی دارد بامکانات شهرداریها و امکانات سازمانهای نظارت کننده اگر ممکن باشد که سالی یکبار تجدید نظر بشود اگر نشد بهتر است از افراد خواسته شود این مطالبی است که در آئین نامه که در ماده ۱۳ آمده است اگر کافی نبود بنده حاضرم باز توضیح عرض میکنم.

رئیس - نظر دیگری در ماده دوم نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد سیده قرائت میشود.

ریاست مجلس شورای ملی

در ماده ۲ پیشنهاد مینماید جمله « و این شناسنامه ملاک و سند اجرای این قانون خواهد بود » از قسمت آخر ماده حذف شود - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

رئیس - با این پیشنهاد مخالفی نیست؟ آقای فخر طباطبائی بفرمائید.

فخر طباطبائی - عرض کنم بنده در بحثی که قبلاً عرض کردم گفتم آنچه که موجب انجام این قانون است صدور این شناسنامه است. بنده مخالفتی با ماده ۲ نداشتم گفتم این ماده ۲ تعارض با تبصره ماده ۳ دارد آن قسمتی که در ماده ۲ ضرورت دارد حالا پیشنهاد حذفش شد چرا لایحه ای که دولت آورده و اینها که در مسیر صحیح است این را حذف کنیم بنده استدعا می کنم جناب لیدر محترم توجه کنند که این پیشنهاد را پس بگیرند چون بودن این جمله قانون را منسجم خواهد کرد و خود وزیر کشاورزی فکری کرده اند که لازم است شناسنامه ملاک این قانون باشد.

رئیس - آقای دکتر تنکابنی پیشنهادتان را پس میگیرید.

دکتر تنکابنی - بلی پس گرفتم.

رئیس - رأی میگیریم بماده ۲ خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - قطع درخت در محلهای مشمول این قانون بعد از تاریخ ابلاغ ممنوع است مگر با تحصیل اجازه که طبق مقررات آئین نامه مذکور در ماده ۱۳ داده خواهد شد.

تبصره ۱ - از تاریخ اجرای قانون تا ابلاغ شناسنامه قطع درختهای مشمول این قانون بدون تحصیل اجازه طبق مقررات آئین نامه مذکور در ماده ۱۳ ممنوع است.

تبصره ۲ - اراضی مشجر و اماکن مسکونی و محلهای کسب و پیشه و تجارت که مساحت آن از پانصد متر مربع تجاوز نکند از شمول این قانون مستثنی است. تفکیک قطعات اراضی مشجر و باغات بزرگتر از پانصد متر مربع بعد از اجرای این قانون مجاز است ولی قطع درخت در قطعات تفکیک شده بهر مساحت که باشد بدون تحصیل اجازه طبق مقررات این قانون ممنوع است.

تبصره ۳ - در پروانه های ساختمانی که بر اساس طرح جامع و یاهادی شهرها از طرف شهرداریها صادر میشود تعداد درختی که در اثر ساختمان باید قطع شود

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - دولت تاریخ اجرای این قانون را برای روستاهای خارج از مناطق مذکور در ماده ۲ بر حسب استان یا فرمانداریکل در هر مورد که لازم بداند اعلام خواهد نمود.

ضوابط مربوط بچگونگی اجرای این ماده در روستاهای مذکور از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها پیشنهاد و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۵ رأی میگیریم خواهش می کنم خانمها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - از بین بردن درختان واقع در معابر - پارکهای عمومی - میادین داخل شهرها و همچنین در شاهراهها و راههای عمومی خارج شهر بهر قطر ممنوع است. مگر طبق آئین نامه این قانون.

تبصره ۵ - کاشت و حفاظت و آبیاری درختهای معابر و میادین و پارکهای عمومی از اهم وظایف شهرداریها میباشد.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۶ رأی میگیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - وزارت کشاورزی و منابع طبیعی میتواند وظایف و اختیارات حاصل از این قانون را بسایر وزارتخانهها و مؤسسات دولتی و انجمنهای ده - شهر - شهرستان و استان تفویض نماید.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۷ رأی میگیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت میشود.

تعیین و قید خواهد شد. در صورتیکه پس از دریافت پروانه و قطع درخت ظرف مدت مندرج در پروانه بدون عذر موجه اقدام بساختن نشود مرتکب مشمول مجازاتهای مقرر در این قانون خواهد شد.

تبصره ۴ - شهرداریها موظفند بازاء درختهای مشمول تعریف درخت در این قانون که در باغات و اماکن مشمول این قانون قرار دارند و یا کاشته میشوند برای مدتی که طبق مقررات این قانون اجازه قطع آنها داده نمیشود مبلغی را که به پیشنهاد مشترک وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت کشور بتصویب هیئت وزیران میرسد هر ساله بعنوان جایزه کاشت و حفظ و مراقبت از درخت بصاحبان آن پرداخت نمایند.

نصف این مبالغ از محل اعتبار عوارض نوسازی هر شهر و نصف دیگر آن از محل اعتباریکه در بودجه وزارت کشاورزی و منابع طبیعی برای اینکار منظور خواهد شد تأمین میگردد.

آئین نامه اجرائی این تبصره طبق ماده ۱۳ تهیه و تصویب خواهد شد.

تبصره ۵ - بمنظور تشویق در امر ایجاد و توسعه فضای سبز دولت میتواند اعتباراتی با شرایط مساعد و بهره نازل تخصیص داده و هر گونه کمک و راهنمایی باشخاص و افراد مربوط بنماید.

رئیس - نسبت بماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - مأموران وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و شهرداریها بر حسب مورد میتوانند برای تنظیم برگ شناسائی درختان با در دست داشتن معرفی نامه کتبی و نمایندگی دادستان وارد محلهای مشمول این قانون بشوند.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۸۵- در مورد قطع درختان در جنگل و مناطق دیگر منابع طبیعی کماکان طبق مقررات قوانین و آئین نامه های مربوط عمل خواهد شد.

تبصره - در مورد اراضی جنگلی جلگه ای شمال که از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی برای اجرای طرح باشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار و یا منتقل شده است علاوه بر اینکه طبق ماده ۳۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع بهیچ عنوان و صورتی قابل تفکیک نیست عدول از اجرای مفاد قرارداد مربوط نیز ولو بعد از انتقال قطعی مجاز نمیباشد و هر گونه تغییری از نظر کشاورزی در جهت بهبود بهره برداری از اراضی مذکور موقوف بارائه طرح مجدد و موافقت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی است.

عدم رعایت مفاد این تبصره موجب خلع ید از اراضی واگذار شده یا منتقل شده در مقابل بازپرداخت عین و وجه دریافتی اولیه به علاوه هزینه های عادلانه انجام عملیات مندرج در طرح مصوب از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی می باشد. نحوه ارزیابی و بازپرداخت طبق آئین نامه ای که بموجب ماده ۱۳ این قانون تصویب میرسد خواهد بود.

رئیس - در ماده ۸۵ نظری نیست؟ آقای احتشامی فرمایشی دارید بفرمائید.

احتشامی - در موقعیکه شورای اول لایحه مطرح بود دوست عزیزم آقای زهتاب فرد با نهایت علاقه و ایمان گفتند که در شمال که رفتم دیدم درختان قطع شده و متأسف شدم جناب روحانی بیانی فرمودند که مراد ادا کرد که مختصر جوابی عرض کنم گفتند این قانون در سال ۴۱ تصویب شد که در آن موقع خدمتگزار مردم ایران دولتی بود که خودشان نمایندگی آراد اشتدبلی دولت خدمتگزار جناب آقای علم بود و ما همه بایشان اعتقاد داریم ولی طبق موازینی که توضیح فرمودید همین الان درختهای جنگل را اگر بموقع قطع نکنند و بهره برداری نکنند از بین میرود و ضرر میدهد علیهذا کارشناسان پیشنهاد کردند که آن قانون از نظر توسعه کارهای اقتصادی تهیه شود و تصویب برسد، در سال ۱۳۴۹ جناب آقای هویدا نخست-

وزیر بمن مأموریت دادند بعنوان مشاور با آقای گل سرخی وزیر منابع طبیعی همکاری کنم و من بدون اینکه از کارهای ناه طلب ایشان دفاعی داشته باشم و با اعتراف باینکه از طرف مردم کارهای اصولی نیز انجام شده باین نکته تکیه میکنم اکثر این درختهای سبزی که در کنار جاده های بیند جنگل حقیقی محسوب نمی شود بلکه جنگل نماهایی هستند که بصورت ظاهر درختان زیبایی میباشند ولی از نظر بهره برداری صنعتی و چوب و طرح اقتصادی ارزشی ندارند و بازم خودم مأموریت داشتم از طرح هایی که انجام شده باز دیدم کم چه بسیار طرح های بزرگی که با صرف میلیونها ریال بموجب این قانون اجرا شده و باغات مرکبات و باغات درختان شمر و غیر شمر و حتی گلهای ارکیده بموجب این طرح ها بوجود آمده که بهرحال از نظر بهره برداری بهتر از جنگل نماها می باشند و خوشوقت پیشنهاد نمایندگان اقلیت راجع به تفکیک و همچنین خلع ید افراد سودجو مورد قبول واقع شد و من از آقای وزیر کشاورزی تشکر میکنم و امیدوارم هیچ گونه سوءاستفاده ای نشده باشد و هیچ حقی از کسی ضایع نگردد.

رئیس - نسبت بماده ۸۵ نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۸۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹۰ قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۹۰ - ضوابط مربوط به خزانه و جابجا کردن - جانشین ساختن و قطع درختان که ملازمه با بهره برداری از نهالستانها - قلمستانها و باغات و موارد دیگر دارد بموجب آئین نامه های اجرائی این قانون تعیین خواهد گردید.

رئیس - در ماده ۹۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۹۰ رأی میگیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰۰ قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۰۰ - هر کس عمداً و برخلاف مقررات این قانون مرتکب از بین بردن درختان مشمول این قانون بشود همچنین مالکان باغات که عمداً موجبات از بین

رفتن درختان مشمول این قانون را فراهم نمایند بحسب جنحه تا سه سال و پرداخت جزای نقدی بشرح زیر محکوم میشوند:

در روستاها بیکهزار ریال برای هر اصله درخت.
در محلهای مذکور در ماده ۲ ده هزار ریال برای هر اصله درخت.

در محلهای مذکور در ماده ۶ بر حسب نوع و قطر درخت از بیکهزار تا یکصد هزار ریال.

تبصره - مجازاتهای مذکور در این ماده قابل تعلیق یا تبدیل بجزای نقدی نیست و احکام صادره فقط قابل پژوهش خواهد بود.

رئیس - در ماده ۱۰۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۱۰۰ رأی میگیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۱ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - گزارش مأموران وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و سایر مأموران دولتی و شهرداریها مأمور اجرای این قانون که وظائف ضابطین دادگستری را در کلاس مخصوص تحت نظر دادستان شهرستان تعلیم گرفته باشند در این موارد بمنزله گزارش ضابطین دادگستری است.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۱۱ رأی میگیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - هر کس اعم از مأموران مجری این قانون و یا سایر اشخاص عالماً جراثم مذکور در این قانون را بخلاف حقیقت بکسی نسبت دهد یا گزارش خلاف واقع بدهد بمجازات حبس جنحه تا سه سال محکوم میشود مگر اینکه در قوانین جزائی مجازات شدیدتری پیش بینی شده باشد که در اینصورت بمجازات اشد محکوم خواهد شد. رعایت مفاد تبصره ماده ۱۰۰ این قانون در این مورد الزامی است.

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

نسبت بماده ۱۲ رأی میگیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - آئین نامه های مربوط باین قانون به پیشنهاد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت کشور تهیه و بتصویب هیئت وزیران میرسد.

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی - مهندس نظمی **رئیس -** در ماده ۱۳ نظری نیست؟ آقای آموزگار بفرمائید.

محمدعلی آموزگار - این ماده در کمیسیون مشترك که صحبت میکردیم پیشنهادی شد جناب وزیر کشاورزی هم قبول فرمودند خیال می کنم افتادگی دارد در کمیسیون گفتیم آئین نامه اجرائی این قانون حالا اجرائیش افتاده و نوشته شده آئین نامه های مربوط باین قانون تقاضا دارم بهمان صورت اصلاح بفرمائید که نوشته شود آئین نامه های اجرائی این قانون.

رئیس - آقای وزیر کشاورزی موافقت میکنند؟

وزیر کشاورزی و منابع طبیعی - بلی موافقت در کمیسیون هم بهمین صورت اصلاح شده بود.

رئیس - رأی میگیریم بماده ۱۳ با کلمه اجرائی که اضافه شد خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - در موقع تقدیم این لایحه و طرح و بحث در آنها مواد و پیشنهادات در کمیسیونها در مسافرت چین بودم ولی مطلبی جناب آقای وزیر کشاورزی عنوان فرمودند که متوجه شدم صحیح است فرمودند ۱۵۲ ساعت در این مورد ما بحث و گفتگو کردیم این را از آن جهت فکر می کنم صحیح باشد، برای اینکه یکی از خصائل آقای مهندس روحانی را این میدانستم که تذکرات اصولی و دوستانه ایشان را ناراحت و عصبانی نمیکرد متأسفانه نحوه بیان مطالب امروز ایشان حاکی از این بود که تذکرات من را جنبه خصوصی دادند و از آن مهمتر با حسن نیتی که در آقای مهندس

روحانی سراغ داشته هیچوقت سابقه نداشت که ایشان مطالب گوینده را تحریف نمایند و با تغییر عبارت و بعد هم سوء استفاده از آن کار جنبه پرونده سازی پیدا کند.

جناب آقای مهندس روحانی شخصاً معتمد دو صد گفته چون نیم کردار نیست هر شخص در هر مقام و مرتبه که باشد باید علاقمندی خود را نسبت به اساس مملکت و اصول و معتقداتی که اظهار میکند در اثرات اعمال خود در عکس العمل کار خود و در نتایج اقدامات خویش توجه داشته باشد لذا آن عباراتی که عنوان فرمودید و دیگر صلاح نمی بینم که جملات شما را در پشت تریبون تکرار کنم و شما از زبان من عنوان کردید چنین چیزی نگفتم بفرض محال اگر یکی از اشخاص چنین مطلبی را با شتابه هم در عبارت خود می گفت مردانگی سیاست حسن نیت و علاقمندی بمملکت و اعتقاد بهمان اساس و اصول که همه بدان علاقمند و معتقدیم ایجاب میکرد که در صدد اصلاحش باشید نه عنوانش با تحریف و پرده دری و پرونده سازی. بنا بر این در این قسمت با هم کنار بیاییم و شما عرایض مرا قبول کنید که تمام مأمورین دولت باید بدانند اعمال آنها با افراد مراجعه کننده نحوه میزان علاقمندی و فهم و تشخیص آنها را نسبت با اساس بمملکت نشان میدهد. کافی نیست که من با حرف و بیان اینجا شعر بگویم و بعد با اعمال و رفتار خود موجبات ناراحتی و نارضایتی بیمورد مردم را فراهم آورم تعریف بی جهت و بی اساسی است شما می کنید که همه مأمورین بلا استثناء خوب هستند بله اکثر مأمورین خوب هستند، ولی اشخاصی هم که وظایف خود را خوب انجام نمیدهند بسیار وجود دارند اگر فرمایشات دیروز جناب آقای جوانشیر را در کمیسیون توجه کرده بودید امثال آن قبیل مأمورین هم وجود دارند ما اینجا برای مجادله و مباحثه راجع با افراد مأمور و غیر مأمور نیامده ایم ما برای این آمدیم که بدانیم و بگوئیم که در مقابل مراجعه کنندگان بدستگاه دولت چند مأمورین دولت با توجه بانجام خدمت حسن مساعدت و موافقت و مرافقت نسبت با افراد ملت نشان میدهند وظایفی که دارند صمیمانه

و صادقانه عمل می کنند. البته جنبه های منفی بافی و امروز بفردا انداختن انشاء الله ماشاء الله گفتن همه اینها هنوز در دستگاه موجود است ما باین حرفها موفق نمیشویم او امر شاهنشاه را درباره انقلاب اداری اجرا کنیم باید آنجائیکه در لوایح ارتباط زاید و بی مورد مردم و مأمور دولت راز یاد میکند کم کنیم و این چیزی است که در لایحه شما باید اصلاح شود پس مطلبی را که بنده چنین نگفته بودم و حضرت عالی یا اشتباه یا عمدتاً عنوان فرموده بودید موافقت بفرمائید هر دو اصلاح کنیم و بگذریم و برگردیم سراساس وظیفه مشترکمان که باید مأمور دولت در ضمن اجرای قانون و وکیل مجلس در ضمن تصویب قانون و شمای وزیر در حال تنظیم قانون توجه داشته باشید که در ضمن اجرای قانون موجبات ناراحتی بیمورد وزائد و بی جهت مردم را فراهم نکنیم و این خدمتی است که جزو وظایف مناسبت به تعالی اساس موجود مملکت هست این بود نیت من اما جناب مهندس روحانی شما که اهل این صحبت هان بودید؟ به کی اشاره میکنید که زمین دارید و درخت میکارید و مالیات نمیدهید و گران میفروشید و در پرونده هارا ورق بزیند بدانید که اشخاص چه داشتند و برای مملکت چه دادند و چه کرده اند آنوقت بخودتان اجازه نمیدادید که حتی در مجلس که من حضور داشته باشم نسبت بدیگری هم چنین بگوئید (احسنت) جناب آقای رئیس مجلس بزرگوار ما دیروز از سفر محلی برمیگردند که تأسیسات درمانی شما شیر و خورشید شما خانه اجدادی من است که بر اینگان تقدیم کردم و امروز میلیونها ارزش دارد اراضی تأسیسات انتظامی شما و هر چه در امر تأسیسات آموزش و پرورش دارید در يك مرکز شهرستان من بلا عوض تقدیم کرده ام ولی شما آقای وزیر باید بدانید و اصولاً مالیات اراضی بایر بخارج شهر تعلق نمی گیرد و بنده در خیابان وزراء زمین نداشتم که درخت بکارم که مالیات ندهم بنده دریابان صحرائم یزرع باچه مشقات و خساراتی از قمر زمین آب در آورده ام و بیابانی را به باغی و مزرعه تبدیل کردم و احتیاجی هم ندارم تا آخر عمر چیزی بفروشم جناب آقای روحانی مطالب اصلی لایحه چیز دیگری بود فرمودید مردم را

برای درختکاری تشویق میکنید آیا عبارت دولت میتواند که در لایحه گذارده اید یعنی چه یعنی اگر نخواست نمی کند شما در لایحه نوشته اید دولت میتواند بودجه ای در نظر بگیرد و بنحوه ای اشخاص را کمک و راهنمایی کند آیا کدام کشاورز با این عبارت تشویق عملی میشود که درخت بکارد ما جز خدمت به مملکت و کمک بشما و امید توفیق شما نیت و غرضی نداریم میخواهید کمک کنید عرض بنده را قبول کنید این خرج هدر مأمورینتان را که برای بازرسی پرونده سازی اکتشاف و هزار سوء استفاده که در آن ممکن است پیش بیاید بگذارید کشاورز و خودمان درخت بکاریم و مردم را تشویق کنید درخت بکارند و هر کس هم تعدا بدرخت صدمه زد نهایت تنبیه کنید این است نظرم بنا بر این استدعا میکنم شما از حالت ناراحتی و عصبانیت خارج شوید ارادت قلبی مرا کماکان قبول داشته باشید عرایض مرا قبول کنید این لایحه را آوردید حالا بعقیده بنده آنقدر که بدرخت کاری صدمه بزند خواهد زد ولی لازم است که درخت ها بریده نشود حق بشما میدهم لایحه نیآورید که درختی کاشته شد بعد بریده نشود اگر میل دارید اگر میل ندارید ماجز گفتن راه دیگری نداریم با این تشویق درخت کاشته نخواهد شد تشویق باید روشن ، عملی و طوری باشد که هر فردی بداند که اینکار را برای چه میکند همچنین مطلب دیگر ما این اصل را در این ادوار اخیر مجلس نداشتم از حضرت تعالی هم استدعا دارم این یکبار گذشت در آینده تکرار نفرمائید اصولاً در کشور آزاد ما همه کس اجازه داده شده است در حدود قانون و حفظ منافع اجتماع در فعالیت های آزاد بهره برداری کند فعالیت سالم افراد در صنایع کشاورزی کارهای آزاد تا موقعیکه مالیاتشان را میدهند طبق قانون عمل میکنند هیچگونه عیب و مانعی ندارد تخطئه کردن آن هم صحیح نیست این را هم خاتمه بدهیم که نیاید بگوئید فلان کس فلان ساختمان را ساخته برای اینکه اجاره بدهد استفاده کند البته همه کس همه جا ساختمان بزرگ را می سازند برای اینکه اجاره بدهند نمی سازند که هر شب توی يك آپارتمان آن بخوابند بنده از حوصله ای که فرمودید خیلی سپاسگزارم و امیدوارم لایحه آینده جناب مهندس روحانی برای

تشویق درختکاری موجب شود که منم بیایم و سپاسگذاری کنم .

رئیس - نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست ؟ (اظهاری نشد) نسبت به مجموع مواد و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود. آقای مهندس روحانی بفرمائید.

مهندس روحانی (وزیر کشاورزی و منابع طبیعی) - بنده در آستانه تصویب لایحه ضرورت داشت مطالبی عرض کنم بخصوص دوست عزیزم جناب رامبد برایشان سوء تفاهم شده بود سخن ها گفته میشود مطالب روشن میشود و بعضی سوء تفاهمات که پیدا شده رفع میشود بنده لازم میدانم عرض کنم اگر راجع بمطلبی که اینجا رفت سوء تفاهم شده برای بنده حد اقل این سوء تفاهم حاصل نشده و معتقد هستم گفتگو برسبیل سخنان و جملات بوده و قصد و نیتی در کار نبوده بنده عرض کردم راجع بمالیات دادن یا ندادن قصد کتابه نداشتم عرض کردم برای کسانی که درختکار هستند درخت میکارند و برای دوستداران درخت هیچ ضرری ندارد برای کسانی که درخت دارند و درختکار نیستند بنا بر این ناظر است ، کسانی که زیر چتر درخت سوداگری زمین میکنند خود جنابعالی صحبت از تشویق و ارشاد فرمودید بنا بر این استدعا میکنم خود جنابعالی که سخن از تشویق میفرمائید هدایت و ارشاد کنید ولی مطلبتان راجع به افرادی که در خدمت دولت هستند و دانش پژوه هستند و آن ذره ریز که بنظر جنابعالی آفت و شته تبریزی باشد این بیچاره ها انواع و اقسام آفت هارا بررسی میکنند تشخیص میدهند مشغول خدمت هستند مبارزه با آفت میکنند آفت زیتون را تشخیص میدهند آفت خاردار و آفت پنبه را تشخیص میدهند بنده نمیخواهم سخنی راجع باین مطلب بگویم ممکن است پزشکی هم يك نوع بیماری را تشخیص ندهد و بسیار ما هر هم باشد در کشاورزی هم ممکن است آفت پاشته تبریزی خاصی را در زمان خاصی نتوانند بشناسند و آن توصیه ای که میکند نتواند مؤثر باشد خود جنابعالی با دیده محبت نگاه کنید بعدی ها دانش پژوهان دیگر

این تشخیص را خواهند داد با مهر و محبت با آنها صحبت کنید.

بهوش باش دلی را بهر نخرانی

بناخنی که توانی گره گشائی کرد

بنده از کمیسیون دادگستری از کمیسیون کشور

از نمایندگان محترم که ساعت‌ها پیشنهاداتی دادند بحث کردند از دوستان اکثریت و اقلیت از جناب زنتاب فرد از رفقای اکثریت که ما را مورد محبت قرار دادند تشکر میکنم و از نمایندگان محترم که با رأی خودشان دولت خدمتگزار خودشان را مورد حمایت قرار دادند سپاسگزاری میکنم امیدوارم رؤسای ما هم نزد دوستان واقعی و حمایت‌کنندگان و هم نزد اقلیت.

دکتر نای - برنامه جنگل کاری شما مایه مباهاتان است شهری را که من نماینده‌اش هستم نجات داده است.

۸ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع بمنع توقیف اشخاص در قبال تخلف از انجام تعهدات و الزامات مالی

رئیس - گزارش شور اول منع توقیف اشخاص در قبال تخلف از انجام تعهدات و الزامات مالی مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۷ تیرماه ۱۳۵۲ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۸۰۶۶ - ۱۰/۴/۱۳۵۲ دولت راجع بمنع توقیف اشخاص در قبال تخلف از انجام تعهدات و الزامات مالی را که در جلسه سه‌شنبه ۱۲/۴/۱۳۵۲ بمجلس شورای ملی تقدیم و بشماره ۷۹۲ چاپ شده است مطرح و با اصلاحی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون منع توقیف اشخاص در قبال تخلف از انجام تعهدات و الزامات مالی

ماده واحده - از تاریخ اجرای این قانون جز در مورد جزای نقدی هیچکس در قبال عدم پرداخت

دین و محکوم به و تخلف از انجام سایر تعهدات و الزامات مالی بهر عنوان که باشد توقیف نخواهد شد و کسانی که باین جهت در توقیف میباشند آزاد میشوند.

بدهکار مکلف است از تاریخ ابلاغ اجرائیه تا یکماه مفاد آنرا بموقع اجرا گذارد یا ترتیبی برای پرداخت محکوم به یا انجام تعهد بدهد یا مالی معرفی کند که اجرای حکم یا استیفای طلب از آن میسر باشد. در صورتیکه بدهکار خود را قادر با اجرای مفاد اجرائیه نداند باید ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ آن صورت جامع دارائی خود را بمسئول اجرا تسلیم کند هرگاه ظرف سه سال بعد از انقضای مهلت مذکور معلوم شود که بدهکار توانائی اجرای حکم یا ایفای تعهد را داشته لیکن برای فرار از آن اموال خود را معرفی نکرده یا صورت خلاف واقع از دارائی خود تسلیم کرده بنحوی که اجرای مفاد اجرائیه متعسر گردیده است بحسب تأدیبی از شصت و یک روز تا ششماه محکوم خواهد شد. تعقیب کفتری در این مورد منوط بشکایت شاکی خصوصی است و در صورت گذشت او تعقیب یا اجرای مجازات موقوف میگردد.

آن قسمت از مقررات مربوط با اجرای احکام و اسناد و تعهدات که مغایر این قانون نباشد کماکان لازم الرعایه است.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۲۴ تیرماه ۱۳۵۲ با حضور آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی و آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه منع توقیف اشخاص در قبال تخلف از انجام تعهدات و الزامات مالی را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان‌الله ریگی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای حکمت یزدی بفرمائید.

حکمت یزدی - بنظر من یکی از لوايح بسیار مفید که باید سالها قبل آورده باشند این لایحه بود بخاطر اینکه قبل از اینکه این معنی رعایت شده باشد یکی از مصراحت اسلام رعایت شده فطره‌الی میسر اسلام در مورد بدهی‌ها میگوید فطره‌الی بده در مورد شخصی که توانائی و قدرت پرداخت ندارد میگوید صبر کنید تا برای او گشایش ایجاد شود این بزرگترین آئین مقدس ماست و این چنین امر میفرماید در قالب این لایحه به مجلس اسلامی ایران تقدیم شده (احسن) من اعتقاد دارم باید آنجا که انتقاد است صریح گفت و آنجا که جهات حسنی است صریح و عریان گفت و لذا بنده اعتقاد دارم همانطور که در طایفه سختم عرض کردم از بهترین لوايح و در جهت حق و واقع و مذهب است انچه بنده استدعائی داشتم از حضور جناب وزیر دادگستری مسئله این است که این رباخواران خواه ناخواه ممکن است از طرق دیگری وارد شوند مثلاً از راه اخذ چک یا مجازات چک بدهکار را هر روز تهدید کنند خواستم دستور بفرمائید که این امر را بررسی کنند روشن کنند يك امر لازمی است با بررسی از آن جلوگیری بشود و این لایحه برای اجتماع ما بسیار مفید است عرض دیگری ندارم.

رئیس - آقای دکتر متین بفرمائید.

دکتر متین - امروز در تاریخ ملت ایران روز

بسیار ارزنده و پر ارجی است برای اینکه - دوات خدمتگزار ما صبح لایحه پراهمیت و عظیم نفت را به مجلس عرضه کرد و من می‌بینم در همین روز گرمی يك لایحه انقلابی دیگر تحت عنوان (لایحه منع تعقیب اشخاص در قبال تخلف از انجام تعهدات و الزامات مالی) شور اول آن مطرح است و تصویب میشود بنده باید عرض کنم در تاریخ انقلاب سفید ایران چه از لحاظ سنت‌ها و اعتقادات و چه از لحاظ حفظ حقوق و چه از لحاظ مذهبی این یکی از بهترین و عالی‌ترین لوايحی است که در جهت اجرای عدالت آورده شده است برای اینکه ما در عصری زندگی میکنیم که اصول و موازین حقوق بشر اجازه نمی‌دهد کسی را که قادر به پرداخت دیون خودش نیست و این عدم پرداخت و عدم توانائی ناشی از اعمال خود او نیست بلکه در

کشاکش زندگی گرفتار شده است او را برای مدت مدیدی زندانی کنیم و در واقع این يك لکه‌ای بود در قانون و مقررات و قوانین این مملکت و امروز روز بسیار با ارزشی است که این لکه ننگ برداشته شده است و بنده باید عرض کنم وزیر دادگستری جناب صادق احمدی و همکارانشان و وکلای دادگستری و کانون وکلای دادگستری و مخصوصاً متخصصین حقوق حزب ایران نوین اعم از وکلای قضات در اینکار زحمت زیادی کشیدند که امروز این قانون در شور اولش این‌جا مطرح است و مورد تصویب قرار خواهد گرفت من خیال کردم همکار عزیزم از حزب اقلیت میخواهد راجع به این قانون انتقاد کند و مخالف است ولی من از ایشان تشکر میکنم با يك روشن بینی واقعی که خودشان قاضی بودند لایحه را تأیید کردند و ستودند و بيك مطلب اشاره کردند من میخواهم ضمن بیان نام در کلیات اول باین موضوع اشاره کنم ملاحظه بفرمائید اصولاً استقراض برای امر تولیدی است ولی از مدت‌ها پیش در این مملکت شاید به نحوی از انحاء استقراض برای خرج کردن و برای لذت و حوائج غیر ضروری و غیره وجود داشته و عده‌ای در کمین بودند اینهایی که بطرف هوی و هوس میروند قرض میکنند برای اینکه بتوانند زندگی بهتری داشته باشند یا قرض میکنند برای خرج کردن، اینها را بگیر بیارند و با گرفتن چک و سفته مبلغی بآنها قرض بدهند و آنها با زول و بهره سنگین و مدت‌ها مثل شمشیر دامو کلس این سفته و چک را بالای سر آنها نگاهدارند هر ماه مبلغی بابت اصل و فرع از او بگیرند و شاید چندین برابر مبلغ استقراض پرداخت شده بطلبکاری پردازند ولی قرض سر جای خودش باقی مانده و وحشت و اضطراب بدهکار هم همیشه باقی است الان در شهرستانها عده زیادی هستند که بهیچوجه رعایت عدل و انصاف را نمی‌کنند و به اشخاص مخصوصاً در سطح روستاها و کشاورزان پول قرض میدهند چون ما می‌بینیم که امکانات زیادی هست که در سطح روستاها و شعبات بانک باز بشود امروز با انگشت مهر برای کشاورز حساب جاری باز میکنند و يك مبلغ ناچیزی آنجا پول میگذارند و دسته چک میگیرند و باین

ترتیب چک و سفته به رباخوار میدهند و آنها با یک سفته و چک مدتها بدهکاران را مرعوب خود نگاه میدارند و مدتها این کشاورز زحمتکش را میدوشند و بابت اصل و فرع از او پول میگیرند و آخر سر هم اگر لازم شد او را بزندان می‌اندازند. تصور بفرمائید در پایتخت تعداد زیادی از زندانیان هستند که بدهکار هستند و قدرت پرداخت بدهی خود را ندارند و عده زیادی هم در زندان ثبت هستند چون در مراکز استانها و شهرستانها زندان ثبت نیست تمام این زندانیان که واقعا میشود گفت بی گناه و معصومند یا گول خورده‌اند یا اشتباه کرده‌اند و یا واقعا تحت آن وسوسه‌های فریبنده قرار گرفته‌اند که قرض کرده اند را بدو تلویزیون، اتومبیل خریده‌اند با این ترتیب توجه بفرمائید بمسأله انقلابی بودن این لایحه. همین طلبکارها و قرض دهندگان ممکن نیست که دیگر قرض بدهند برای اینکه اینها کسانی هستند که قرض می‌کنند برای خرج کردن، بهتر زندگی کردن ولی چک و حربه چک و شمشیر داموکلس بالاسر آنهاست همانطور که همکار عزیزم تقاضا کرده‌اند منم تقاضا میکنم جناب آقای وزیر دادگستری باین مطلب توجه بفرمایند الآن سفته از بین خواهد رفت درقبال اسناد رسمی لازم الاجراء که در دفترخانه هست تنظیم میشود کسی به کسی قرض نمیدهد بنا بر این قرض دادن بین تولید کنندگان و فروشندگان جزء است و مغازه دارها و غیره سفته میدهند که سفته‌های وصولی است و کمتر باین بحران‌ها برمیخورد که بدهکارش بعلت نداشتن بزندان برود و این نظم و نسقی که بعد از توشیح این لایحه از طرف شاهنشاه در امر اقتصاد مملکت پیدا میشود جای تحسین است و بنده بادل و جان تبریک میگویم آقای وزیر دادگستری چون دیگر مسأله استقراض می‌رود در امور تولیدی در رشته‌های دیگر اقتصادی یعنی تاجر به بنکدار و بنکدار به مغازه دار اعتبار میدهد اعتبار با قرض خیلی فرق می‌کند تا این ساعت مسأله قرض مطرح بود که با تصویب این لایحه مسائل اقتصادی پیش می‌آید و استقراض برای امر تولیدی بیک نظم و ترتیب خاصی گزارش پیدا می‌کند بنا بر این خود همین قرض دهندگان و رباخوارانی که آن پشت کمین کرده‌اند که از احتیاج صدور صدفرا استفاده کنند دیگر دنبال اینگونه قرض گیرندگان نمیروند

و باید بروند با سرمایه‌ای که دارند حرفه دیگری در نظر بگیرند تا از پولشان استفاده کنند اما ممکن است تا یکسال شاید دو سال دیگر همین عده در کمین هستند که از چک استفاده بکنند تقاضا می‌کنم از دانشمندان حزب ایران نوین از وکلای و قضاتش استفاده بفرمائید از متخصصین علم حقوق و علم قضا در دادسراها استفاده بفرمائید یک تجدید نظری، و ریزویونی، در قانون چک بفرمائید شاید من در این کمیسیون بیایم یا نیایم و اظهار عقیده کنم و آن مسأله حساس مسأله سهولت باز کردن حساب جاری در بانکهاست اگر در قانون و مقررات چک ماده‌ای - تبصره‌ای پیش بینی بشود که سهولت باز کردن حساب جاری از بین برود و هر بانک خصوصی و دولتی که در گوشه‌ای از خیابانها در تهران و شهرستان شعبه دارد، سهولت برای هر کس حساب جاری باز نکند و هر کس با معرفی دو شاهد و گذاشتن مبلغ هزار تومان پول یک حساب جاری باز نکند و دست چک بگیرد و تا آخر ۲۵ برگ آنرا نکشد و قرض نکند با این جریان کسی نمی‌آید که او را تعقیب کند که اول مجازات اصلی بشود و بعد بر اثر صدور اجرائیه مجازات تبعی بشود زیرا طلبکار مطمئن خواهد بود که یکسال بدهکار او در زندان است و بعد عرض حال ضرورتی از زندان می‌دهد حکم نهائی اجرائیه صادر میشود اکثر رباخواران باین بیچارگان میگویند که اینقدر ترا در زندان نگه میداریم تا نعل ترا از زندان بیرون ببرند این تهدید است و گفتگوها بین مراجه کاران و آنها که از کار نزول خواری با بهره‌ای سنگین از این بیچارگان استفاده میکردند همیشه ورد زبان آنها بود اگر واقعا طبق قانون بانکها طبق النعل بالنعل نص صریح و مقررات این قانون را اجرا کنند اجرا باین معنی که اگر کسی بیکبار چک بی محل کشید حساب او را ببندند و طی بخشنامه‌ای تمام بانکهای ایران این آدم را معرفی کنند با عکس و هویت که دیگر برای او حساب باز نکنند و یا کشیدن چک بی محل نتوانند استقراض کنند و تومانی یک عباسی دو عباسی دهشاهی و یقتران به نزول بدهند دیگر کسی برای بدهی بزندان نخواهند رفت زیرا آنها نمیتوانند با وجود این از این موقعیت استفاده کنند بنا بر این من بجناب عالی تبریک عرض میکنم به متخصصین علم و قضات دادگستری و حزب ایران

در باره مطالباتی که در اثر نداشتن اموال متعهد لاوصول میماند مرور زمان جاری نیست، به آخر لایحه اضافه شود.

انوشیروانی

رئیس - لایحه و پیشنهادها برای شور دوم بکمیسیون‌های مربوط ارجاع میشود.

۹ - طرح گزارش شورای اول کمیسیون فرهنگ و هنر راجع به ثبت آثار ملی

رئیس - گزارش شورای اول ثبت آثار ملی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون فرهنگ و هنر

بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه ۱۳۵۲/۴/۱۸ با حضور آقای زاد معاون پارلمانی وزارت فرهنگ و هنر لایحه شماره ۷۲۹۴ مورخ ۱۳۵۲/۴/۲ دولت راجع به ثبت آثار ملی را که در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۲/۴/۱۲ تقدیم و بشماره ۷۹۱ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه ثبت آثار ملی

ماده ۱۹ واحده - بوزارت فرهنگ و هنر اجازه داده میشود علاوه بر آثار مشمول قانون حفظ آثار عتیقه مصوب دیماه سال ۱۳۰۹ آثار غیر منقولی را که از نظر تاریخی یا شئون ملی واجد اهمیت باشد، صرف نظر از تاریخ ایجاد یا پیدایش آن با تصویب شورای عالی فرهنگ و هنر در عداد آثار ملی مذکور در قانون مزبور به ثبت برسانند. آثار مذکور زیر این ماده مشمول کلیه قوانین و مقررات مربوط به آثار ملی خواهد بود.

مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر - مجید محسنی مهر

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۳۵۲/۴/۲۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به ثبت آثار ملی را

نوین و همه کمیسیونهای تخصصی کمیسیون دادگستری مجلس شورای ملی و نمایندگان که در اینجا حضور دارند چه اکثریت و اقلیت و با رغبت و میل زیادی این قانون را با اتفاق تصویب می‌کنند تبریک میگویم این جای افتخار و مباهات است با چنین قانونی پس از یکماه دیگر تعداد زیادی بدهکاران از زندانهای ایران بیرون می‌آیند این قانون بسیار خوبی است و بشما تبریک میگویم انشاء الله آئین نامه اجرائی را برای این کار در نظر میگیرید که اقلا از کشیدن چک بی محل و سوء استفاده رباخواران این بدهکاران بیچاره راحت شوند (احسنست).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟

(اظهاری نشد) ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادات رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست محترم مجلس شورای ملی

با کمال احترام پیشنهاد مینماید:

در سطر دهم پس از جمله (بدهکار توانائی) عبارت (تمام یا قسمتی) اضافه شود.

محمد علی آموزگار

ریاست محترم مجلس شورای ملی

ضمن تقدیم احترام پیشنهاد مینماید تبصره بشرح ذیل بماده واحده قانون منع توقیف اشخاص اضافه شود:

تبصره - هر نوع انتقال اموال غیر منقول از طرف بدهکاران و متعهدین مورد این قانون با اقوام نسبی و سببی تا درجه سوم موخر بر تاریخ منشاء تعهدات و بدهی کان لم یکن است و بدون مراجعه بدادگاه با تصمیم مقام اجرا کننده این اموال برای استیفای حقوق طلبکاران مورد استفاده قرار میگیرد.

انوشیروانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

ضمن تقدیم احترام پیشنهاد مینماید جمله ذیل:

مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون فرهنگ و هنر را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانه‌ها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع می‌شود.

۱۰- تقدیم درخواست تأمین اعتبار مورد نیاز اداره کل هواپیمائی کشوری برای روکش اسفالت و باندا کسیر و های فرودگاه مهرآباد، بوسیله آقای قوام صدوری وزیر مشاور و معاون نخست وزیر

رئیس - آقای قوام صدوری بفرمائید.

قوام صدوری (وزیر مشاور و معاون نخست وزیر) - با اجازه مقام محترم ریاست بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضراست بموجب تبصره ۲ ماده ۲۰ قانون سازمان برنامه بودجه اجازه داده شده است که دستگاههای دولتی میتوانند در موارد لزوم تعهداتی نسبت بسالهای آینده بعهده بگیرند. و قراردادهایی بر مبنای این تعهدات ولی با تصویب کمیسیون محترم بودجه منعقد کنند نظر باینکه اداره کل هواپیمائی کشوری برای ترمیم باندا فرودگاه مهرآباد به بیش از ۳۰۰ میلیون ریال احتیاج دارد و قراردادی بایستی بسته بشود چون در سال جاری در اعتبارات مربوط بیش از ۷۰ میلیون اعتبار موجود نیست و بقیه اعتبارات باید در سالهای بعد تأمین شود از این جهت لایحه‌ای تهیه شده که کمیسیون محترم بودجه اجازه بدهند بر اساس مصوبات و مقررات تبصره ۲ ماده ۲۰ این قرارداد را سازمان برنامه بودجه منعقد بکنند پیشنهاد تقدیم میشود و استدعا دارد اجازه بفرمایند بکمیسیون بودجه ارجاع بشود.

رئیس - لایحه بکمیسیون بودجه ارجاع میشود.

۱۱- طرح گزارش شورای کمیسیون دادگستری راجع به ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی

رئیس - گزارش شور اول ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۳۵۲/۳/۲۸ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری و آقای زاد معاون وزارت فرهنگ و هنر لایحه شماره ۴۹۶۸ مورخ ۱۳۵۲/۳/۷ دولت راجع به ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی که در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۲/۳/۲۲ تقدیم و بشماره ۷۴۷ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی

ماده ۱۵ - حق تکثیر یا تجدید چاپ و بهره برداری و بخش و نشر هر ترجمه‌ای یا مترجم یا قائم مقام قانونی او است. مدت استفاده از حقوق مادی مترجم موضوع این قانون مادام‌العمر خواهد بود و این حق که بموجب وصایت یا وراثت منتقل میشود از تاریخ مرگ مترجم سی سال است.

حقوق مذکور در این ماده قابل انتقال بغیر است و از حیث مدت یا دفعات چاپ یا تیراژ یا نوع استفاده تابع شرایطی میباشد که مورد توافق طرفین قرار گرفته است. ذکر نام مترجم در تمام موارد استفاده الزامی است.

ماده ۲۰ - تکثیر کتب و نشریات بهمان زبان و شکلی که چاپ شده بقصد فروش یا بهره برداری مادی از طریق چاپ آفست یا عکسبرداری یا طرق مشابه بدون اجازه صاحب حق ممنوع است.

ماده ۳۰ - نسخه برداری یا ضبط یا تکثیر آثار صوتی که بر روی صفحه یا نوار یا هر وسیله دیگر ضبط شده است بدون اجازه تولیدکنندگان انحصاری یا صاحبان حق یا قائم مقام قانونی آنان برای فروش ممنوع است. حکم مذکور در این ماده شامل نسخه برداری یا ضبط یا تکثیر از برنامه‌های رادیو و تلویزیون یا هر گونه بخش دیگر نیز خواهد بود.

ماده ۳۵ - صفحات یا نوارهای موسیقی و صوتی

در صورتی حمایت میشود که در روی هر نسخه یا جلد آن علامت بین‌المللی پ لاین در داخل دایره و تاریخ انتشار و نام نشانی تولیدکننده و نماینده انحصاری و علامت تجارتی ذکر شده باشد.

ماده ۵۵ - تکثیر و نسخه برداری از کتب و نشریات و آثار صوتی موضوع مواد دو سه این قانون بمنظور استفاده در کارهای مربوط بآموزش یا تحقیقات علمی مجاز خواهد بود مشروط بر اینکه اجازه نسخه برداری از آنها قبلاً بتصویب وزارت فرهنگ و هنر رسیده باشد.

تبصره - نسخه برداری از کتب و نشریات و آثار صوتی موضوع مواد دو سه این قانون در صورتیکه برای استفاده شخصی و خصوصی باشد بلا مانع است.

ماده ۶۵ - احکام مذکور در این قانون موقعی جاری است که آثار موضوع این قانون مشمول حمایت‌های مذکور در قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان نباشد. در غیر این صورت مقررات قانون مزبور نسبت بآثار موضوع این قانون ماکلاً خواهد بود.

ماده ۷۵ - مقررات این قانون در هیچ مورد حقوق اشخاص مذکور در قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان را نفی نمیکند و محدود نمیسازد.

ماده ۸۵ - در مورد تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی حمایت‌های مذکور در این قانون بشرط وجود عهدنامه یا معامله متقابل نسبت باتباع سایر کشورها نیز جاری است.

ماده ۹۵ - اشخاصیکه عالماً و عامداً مرتکب یکی از اعمال زیر شوند علاوه بر تأدیبه خسارات شاکی خصوصی بحبس جنحه‌ای از سه ماه تا یکسال محکوم خواهند شد.

۱ - کسانیکه خلاف مقررات مواد یک و دو سه این قانون عمل کنند.

۲ - کسانیکه اشیاء مذکور در ماده سه را که بطور غیر مجاز در چارچ تهیه شده بکشور وارد یا صادر کنند.

ماده ۱۰۰ - هرگاه متخلف از این قانون شخص حقوقی باشد علاوه بر تعقیب جزائی شخص حقیقی مسئول که جرم ناشی از تصمیم او باشد خسارات

شاکی خصوصی از اموال شخص حقوقی جبران خواهد شد. در صورتیکه اموال شخص حقوقی به تنهایی تکافونکند مابه‌التفاوت از اموال شخص حقیقی مسئول جبران میشود.

ماده ۱۱ - مراجع قضائی مکلفند ضمن رسیدگی بشکایت شاکی خصوصی بتقاضای او نسبت بجلوگیری از نشر و بخش و عرضه کتب و نشریات و آثار صوتی موضوع شکایت وضبط آن تصمیم مقتضی اتخاذ کنند.

ماده ۱۲ - تعقیب بزه‌های مذکور در این قانون منوط بشکایت شاکی خصوصی است و باگذشت او تعقیب یا اجرای حکم موقوف میشود.

مخبر کمیسیون دادگستری -

دکتر سید محمد رضا تنکابنی

گزارش شور اول از کمیسیون فرهنگ و هنر

بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه ۱۳۵۲/۴/۱۸ با حضور آقای زاد معاون وزارت فرهنگ و هنر و عده‌ای از مترجمان و نویسندگان لایحه ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی را مطرح و با اصلاحاتی که بعداً در جلسه ۱۳۵۲/۴/۲۰ کمیسیون دادگستری مورد تأیید قرار گرفت تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر - مجید محسنی مهر

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای جوانشیر بفرمائید.

جوانشیر - جناب آقای رئیس همکاران محترم بهر صورت لازم بود بانقاهت و کسالت بمناسبت اهمیت و عظمت محتوای لایحه سخنی چند گفته شود قبل از ورود به متن، دستگاه تلویزیون مرا بیاد این انداخت که کاهش صحنه‌های پر شور و جالب مجلس شورای ملی را که برای برخی از مردم بیگانه و نا آشناست تلویزیون که وسیله‌ای ملی است و در اختیار توده و نشر فرهنگ عامه و تعلیمات سیاسی است بمردم نشان میداد که در مجلس شورای ملی دمکراسی بمفهوم اساسی و غائی خودش حکم فرماست

(صحیح است) مردم مملکت همانقدر که لازم است از ترانه‌ها و تصنیف‌های نوع گوگوشی بیش از آنچه بآن احتیاج دارند میشوند بحقیقت و اصالت دمکراسی انقلابی خودنیز آشنا شوند. من اگر جای تلویزیون بودم که معتقدم جوانهای بسیار باعقیده و صادق و درستکار و متخصص آنجا را اداره میکنند گاهی اوقات جناب آقای الموتی سعی میکردم صحنه‌هایی مثل صحنه امروز مجلس شورای ملی را برمردم این مملکت نشان بدهم گفتار آقای رامبد جواب وزیر صحبت نماینده اکثریت، گفتار نماینده اقلیت، اینها همه نشانه‌های اصالتی است که بنده اینجا صادفانه و باصراحت عرض میکنم که مردم از این مقولات بیگانه‌اند (صحیح است) مردم از این مقولات واقعی و انقلابی و اصیل بیگانه‌اند. اگر شکردهای بعضی از وکلای نمایندگان نباشد که در حاشیه‌های شیرین موضوعات صحبت کنند در مطبوعات هم اثر و بازتاب آن بسیار کم است (صحیح است) امروز این لایحه برای حفظ آثار صوتی است. شاید تعجب کنید که چرا من درباره آثار صوتی میخواهم صحبت کنم، آقایان یکی از مشخصات کشورهای استعمارزده در جهان ما بیگانگی نسبت بزبان ملی است استعمار در طول قرون کشورهای استعمارزده را نسبت بزبان آباء و اجداد ملی خودشان بیگانه ساخت. امروز بیچاره‌هایی که در اوگاندا و موریتانی و آن کشورهای کوچک آفریقائی زندگی میکنند جز آشنائی با فرهنگ مستعمراتی و پیوند با فرهنگ استعمار که در سرزمینهای مادری استعمار، متر و پهلای استعماری رایج است آشنائی بفرهنگ ملی خود ندارند و این مهمترین زمینه‌های بهره‌برداری قدرتهای استعمار بین‌المللی است (صحیح است) من برای شما مثل میزنم، تا قبل از رفتن انگلستان، بریتانیای کبیر، به هند، زبان فارسی دری ما یعنی شورانگیزترین و شیرین‌ترین و زیباترین زبانهای عالم زبان رسمی دربار هند بود. کمپانی هند شرقی ۵۰ سال وقت صرف کرد، میلیونها پوند خرج کرد تا زبان شورانگیز و عالمگیر حافظ، مولانا سعدی را از سرزمین هند ریشه کن کند. چرا؟ برای اینکه میدانست زبان فارسی از يك غنای آزادی برخوردار است. زبان فارسی زبان فردوسی است زبانی است که زنجیرهای رقت را می‌گسلد. این زبان باید از سرزمین هند

میرفت. من معتقدم آقای دکتر شما که سالهاست خدمت فرهنگی میکنید، جناب موسوی گذشته از فلسفه سیاسی بزرگ ملی ما که فلسفه سیاسی سلطنتی است یکی از عوامل و عناصری که همبستگی ملی ما را در طول قرون حفظ کرده است، مثل يك دیوار پولادین، همین زبان زیبای ما است. آیا شما امروز براحتی وقتی پیچ رادیو را برمیگردانید برای شما آواز و تصنیف و گفتار بزبان اصیل فارسی میگویند؟ در قرن نهم از خراسان حسینی شاعر یا صاحب گلشن راز با ذریابجان غربی درباره کسب مسائل و تفسیر مسائل عرفانی و علمی در مبادله بود این زبان بود که شرق و غرب را در عین برانگندگی بهم بسته بود. و آن زبان فردوسی که ملاک استحکام و انسجام ملی بود و من اگر در هر فرصت با سلامت یا نقاحت و باناراحتی مزاج در هر لایحه‌ای که مربوط بزبان و فرهنگ است اگر سخن میگویم آقایان برای این است که ۲۵ سال دوران زیبای جوانی خودم را صرف مطالعه درباره کشورهای استعمارزده و دلیل تسلط بیگانگان کردم و سرانجام باین حقیقت پی بردم که یکی از عوامل اساسی مقاومت یکی از عوامل برخورداری از استقرار و عظمت و شهامت ملتها تکیه ببنای فرهنگی، تکیه بثروت فرهنگی آن کشورهاست خاطر مبارکتان هست بعد از شهریور چگونه کوشیدند ادبیات نوینی جانشین ادبیات اصیل ما کنند هیچ از خود پرسیدید در مقابل فردوسیها و حافظها و سعدیها و خیامها چه بینامها و گمنام‌هایی را بنام شاعرهای ملی علم کردند، چرا؟ برای اینکه نسل جوان ما را نسبت بزبان درخشان و شورانگیز فارسی، زبانی که بدون قدرت ارتش در قرن پنجم تا سرزمین هند رفت بدین کنند، کدام قدرت نظامی پشت این زبان بود جز احساسات و زیبایی و محتوی فلسفی این زبان، این بر مجلس شورایی است همانطور که ثروت‌های مادی خود را مثل نفت حفظ می‌کند این گنجینه چند هزار ساله را سعی کند از گزند حوادث محفوظ بماند (احسن) در ۱۵۰۰ سال پیش سرود سازها و تصنیف سازهای ملت ایران سرودهایی می‌ساختند که امروز در مدارس شرق شناسی جهان بعنوان خسروانی سرود تدریس

می‌شود. آیا هیچ به تصنیف‌هایی که کودکان شمامی شنوند توجه فرموده‌اید آقای دکتر رشتی؟ هیچ میدانید که در تصنیف سازی چگونه دشنه و خنجر باین زبان زیبایزند و این زبان را زشت می‌کنند؟ کودکان در ۶ سالگی باید در مهد خانواده بازیاترین و آهنگین‌ترین زبان که زبان فارسی است آشنا بشوند آنها باید شکل‌ترین بی‌قواره‌ترین و گندترین الفاظ خیلی عذر میخواهم از بیان این کلمات با کارد سلاخ و آخ قافیه می‌سازند. حمله باین زبان سعدی و حافظ کردن درست است؟ آیا فقط افتخار ملت ما به گنجینه‌های زیرزمینی ماست؟ آیا فقط بدان است که ما نفت را حفظ کنیم؟ و صنعت‌های ملی بولاد و مس را حفظ کنیم؟ نه، تمام اینها در گرو حفظ دلیل بزرگتری است و آن وجود ملت مابقی ملت‌های باهویت، ملتی باشخصیت، ملتی صاحب صدای فرهنگی ملتی صاحب هویت هنری و فرهنگی است من چقدر خوشوقتم که گاهی وقتی مجلات کشورهای همسایه بدستم می‌افتد می‌بینم یکی مولوی را از آن خود میدانند آن دیگری نظامی گنجوی از آن خود میدانند. چرا بعضی از کشورهای بزرگ که از قدرت‌های اتمی هم برخوردارند افتخار میکنند که نظامی گنجوی از آن آنهاست، چرا سایر ملتها سعی میکنند در قونیه بگویند که مولوی از آنهاست با اینکه تمام شاهکار مولوی اینست که تمام فلسفه خود را با زبان اصیل یعنی زبان فارسی بیان کرده است این روح ملت است این جوهر حقیقی و هویت اساسی ملت است، ما قضیه را سرسری گرفتیم و خیال کردیم فقط با کاشتن درخت و جنگل با پس و پیش کردن آبریزهای داخلی کشتزارها میشود ملت، خیال کردیم ملت یعنی صاحب معدن و صاحب درخت این تعریفی است که تمام مستعمرات انگلیس در دنیا يك وقتی صاحب آن بودند منهای هویت ملی منهای شخصیت ملی، آن صدائی که در قرن هیجدهم در دانشگاههای اروپا منعکس میشد صدای ابوعلی سینا بود صدای خیام بود الجبر خیام بود صدای شفا و قانون ابوعلی سینا بود این بود روشنگر هویت و اصالت ملی ما، معاون وزارت تبلیغات تشریف بردند ولی معاون وزارت فرهنگ و هنر هست، برادر، ملتی که از زیباترین و غنی‌ترین فرهنگهای هنری و ذوقی چنان

برخوردار است درست نیست که با بیچاندن رادیو یا بعضی پاساژهای تلویزیون نامأنوس‌ترین الفاظ را بشکل تصنیف کودکان بشنوند (صحیح است) و زبان ما را خراب کنند مجلس نباید اجازه بدهد به غنی‌ترین و با ارزش‌ترین جوهر و شتون اساسی استقلال و همبستگی ملی ما خدشه‌ای وارد بشود اینها باید حفظ بشود ولی این تصنیف‌ها قابل انتقال نیست و بی‌محتوی است، الفاظی نازیبا، محتوی کثیف‌تر و غیر ظریف‌تر از شکل، باید در کمیسیونهای خاصی در کمیسیونهای هنرمندان و اساتید بررسی بشود، ببیند شاعر عصر انقلاب، شاعر دوران بعد از انقلاب مشروطیت هنوز آهنگ و تصنیف او در اقصی نقاط مملکت خوانده میشود و شور و حال ایجاد می‌کند شاعری که منتظر بود که در شکایت از جهان به شاه باز کند، یعنی به مرجع آمال ملت، چه شورهایی توانست بپا کند، حیث نیست؟ این بود زبان ذوقی ما زبان هنرمندان ما و حالا این زبان ذوقی تبدیل شده به قافیه‌های زشت و به تصنیف‌های زشت بدون محتوی من در این باره میتوانم ساعتها صحبت کنم چون وقت مجلس مقتضی نیست به کلیات مختصری اکتفا کردم و خواستم یادآوری کنم که نفرمائید که چرا هر بار جوانشیر راجع به زبان صحبت می‌کند، این روح ملت است و ملت بدون زبان یعنی جامعه بدون روح و روان (احسن)،

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بورود در شور مواد رأی میگیریم خواهش میکنم خانمها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

۱۵۳۶ - حق تکثیر یا تجدید چاپ و بهره‌برداری و پخش و نشر هر ترجمه‌ای بامترجم یا قائم مقام قانونی او است - مدت استفاده از حقوق مادی مترجم موضوع این قانون مادام‌العمر خواهد بود و این حق که بموجب وصایت یا وراثت منتقل میشود از تاریخ مرگ مترجم سی سال است. حقوق مذکور در این ماده قابل انتقال بغیر است

واضح مدت یا دفعات چاپ یا تیراژ یا نوع استفاده تابع شرایطی میباشد که مورد توافق طرفین قرار گرفته است. ذکر نام مترجم در تمام موارد استفاده الزامی است.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
محترماً پیشنهاد مینماید که در لایحه قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی بماده يك تبصره زیر اضافه شود:

تبصره - آثار پدید آورندگان و مترجمان اگر بعد از سی سال از تاریخ فوت آنها منتشر شود از تاریخ انتشار آثار ناسی سال حمایت خواهد شد.

باتقدیم احترامات - دکتر رشید یاسمی

رئیس - ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - تکثیر کتب و نشریات بهمان زبان و شکلی که چاپ شده بقصد فروش یا بهره برداری مادی از طریق چاپ افست یا عکسبرداری یا طرق مشابه بدون اجازه صاحب حق ممنوع است.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده سوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - نسخه برداری یا ضبط یا تکثیر آثار صوتی که بر روی صفحه یا نوار یا هر وسیله دیگر ضبط شده است بدون اجازه تولیدکنندگان انحصاری یا صاحبان حق یا قائم مقام قانونی آنان برای فروش ممنوع است. حکم مذکور در این ماده شامل نسخه برداری یا ضبط یا تکثیر از برنامه های رادیو و تلویزیون یا هر گونه پخش دیگر نیز خواهد بود.

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده چهارم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - صفحات یا نوارهای موسیقی و صوتی در صورتی حمایت میشود که در روی هر نسخه یا جلده آن

علامت بین المللی پ لاتین در داخل دایره و تاریخ انتشار و نام و نشانی تولیدکننده و نماینده انحصاری و علامت تجارتي ذکر شده باشد.

رئیس - در ماده چهارم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده پنجم قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۵ - تکثیر و نسخه برداری از کتب و نشریات و آثار صوتی موضوع مواد دو و سه این قانون بمنظور استفاده در کارهای مربوط با آموزش یا تحقیقات علمی مجاز خواهد بود مشروط بر اینکه اجازه نسخه برداری از آنها قبلاً بتصویب وزارت فرهنگ و هنر رسیده باشد.

تبصره - نسخه برداری از کتب و نشریات و آثار صوتی موضوع مواد دو و سه این قانون در صورتیکه برای استفاده شخصی و خصوصی باشد بلا مانع است.

رئیس - در ماده پنجم نظری نیست؟ پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
محترماً پیشنهاد مینماید که در لایحه قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی در ماده ۵ کلمه تکثیر سطر اول حذف شود.

باتقدیم احترامات - دکتر رشید یاسمی

رئیس - ماده ۶ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - احکام مذکور در این قانون موقعی جاری است که آثار موضوع این قانون مشمول حمایت های مذکور در قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان نباشد. در غیر اینصورت مقررات قانون مزبور نسبت با آثار موضوع این قانون ملاک خواهد بود.

رئیس - در ماده ششم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده هفتم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - مقررات این قانون در هیچ مورد حقوق اشخاص مذکور در قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان را نقی نمیکند و محدود نمیسازد.

رئیس - در ماده هفتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده هشتم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - در مورد تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی حمایت های مذکور در این قانون بشرط وجود عهدنامه یا معامله متقابل نسبت با اتباع سایر کشورها نیز جاری است.
رئیس - در ماده هشتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده نهم قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - اشخاصیکه عالماً و عامداً مرتکب یکی از اعمال زیر شوند علاوه بر تأدیه خسارات شاکی خصوصی بحسب جنهائی از سه ماه تا یکسال محکوم خواهند شد.
۱- کسانیکه خلاف مقررات مواد يك و دو و سه این قانون عمل کنند.

۲- کسانیکه اشیاء مذکور در ماده سه را که بطور غیر مجاز در خارج تهیه شده بکشور وارد یا صادر کنند.

رئیس - در ماده نهم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده دهم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - هرگاه متخلف از این قانون شخص حقوقی باشد علاوه بر تعقیب جزائی شخص حقیقی مسئول که جرم ناشی از تصمیم او باشد خسارات شاکی خصوصی از اموال شخص حقوقی جبران خواهد شد.

در صورتیکه اموال شخص حقوقی به تنهائی تکافو نکند مابه التفاوت از اموال شخص حقیقی مسئول جبران میشود.
رئیس - در ماده دهم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده یازدهم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - مراجع قضائی مکلفند ضمن رسیدگی بشکایت شاکی خصوصی بقضای او نسبت بجلوگیری از نشر و پخش و عرضه کتب و نشریات و آثار صوتی موضوع شکایت وضبط آن تصمیم مقتضی اتخاذ کنند.

رئیس - در ماده یازدهم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
احترماً پیشنهاد مینماید تبصره زیر بعنوان تبصره ۱ بماده ۱۱ لایحه قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی اضافه شود.

تبصره ۱ - چنانچه پس از رسیدگی مراجع قضائی شکایت شاکی مردود شناخته شود به تشخیص دادگاه مرجع رسیدگی خسارت وارده بابت جلوگیری از نشر و پخش و عرضه کتب و نشریات و آثار صوتی باید از طرف شاکی تأدیه شود.

با احترام - علی اصغر مظهري

رئیس - ماده ۱۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - تعقیب بزه های مذکور در این قانون منوط بشکایت شاکی خصوصی است و باگذشت او تعقیب یا اجرای حکم موقوف میشود.

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه و پیشنهادات برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۲ - اعلام وصول گزارش کمیسیونها

رئیس - گزارش کمیسیون ها هم رسیده است با اجازه خانمها و آقایان در صورت جلسه چاپ خواهد شد.

۱۳ - اعلام تعطیلات تابستانی

رئیس - چون امروز بیست و هشتم تیرماه است و تصور نمیکنم که تا آخر ماه جلسه ای داشته باشیم و تعطیلات تابستانی مجلس باید در تیرماه شروع بشود بنابراین با اجازه خانمها و آقایان خاتمه این دوره اجلاس را اعلام می کنم و تعطیلات تابستانی مجلس شروع میشود ولی نظر باینکه دولت برای رسیدگی به چند لایحه تقاضای جلسات فوق العاده نموده است بنابراین کمیسیونها بطور فوق العاده تشکیل میشود و پس از اینکه گزارش کمیسیونها آماده شد جلسه علنی مجلس برای بررسی و رسیدگی باین لوایح بطور فوق العاده تشکیل خواهد شد.

۱۴ - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه را ختم میکنم تاریخ و دستور جلسه فوق العاده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(مجلس ساعت دوازده و چهل دقیقه ختم گردید)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

گزارش چهار ماهه اول سال ۱۳۵۲ کمیسیونهای پارلمانی

گزارش یکماهه اردیبهشت سال ۱۳۵۲ کمیسیون

آبادانی ومسکن

تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۲/۲۳

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

شور دوم لایحه نظام ساختمانی و معماری .

رئیس کمیسیون آبادانی ومسکن- دکتر کیان

گزارش یکماهه خرداد سال ۱۳۵۲ کمیسیون

آبادانی ومسکن

تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۳/۱۶ و ۳/۳۰

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- اساسنامه شرکت سهامی تأسیسات ساختمانی.

۲- شور اول لایحه نظارت برگسترش شهر تهران.

رئیس کمیسیون آبادانی ومسکن- دکتر کیان

گزارش یکماهه خردادماه سال ۱۳۵۲ کمیسیون

آب و برق

تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۳/۳۱

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه معاهده آب رود هیرمند بین دولت

شاهنشاهی ایران و دولت افغانستان .

۲- لایحه تشکیل شورای نظارت برگسترش شهر

تهران .

رئیس کمیسیون آب و برق - مهندس جلالی نوری

گزارش یکماهه تیر ماه سال ۱۳۵۲ کمیسیون

آب و برق

تاریخ تشکیل ۵۲/۴/۲ و ۵۲/۴/۳۰

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- شور دوم معاهده آب رود هیرمند بین دولت

شاهنشاهی ایران و دولت افغانستان .

۲- لایحه تأسیس شورای نظارت برگسترش شهر

تهران .

رئیس کمیسیون آب و برق - مهندس جلالی نوری

گزارش یکماهه فروردین سال ۱۳۵۲ کمیسیون

امور استخدام و سازمانهای اداری

تاریخ تشکیل سه شنبه ۲۱ - شنبه ۲۵ - چهارشنبه

۲۹ فروردینماه .

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه تأسیس صندوق پس انداز افسران و

درجه داران کادر ثابت ارتش شاهنشاهی (اصلاحات

سنا).

۲- اساسنامه شرکت سهامی فروشگاه مرکز

صنایع دستی (اصلاحات سنا) .

۳- لایحه شورای آموزش پزشکی و تخصصی و

علوم وابسته .

۴- لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع نظام

معماری و ساختمانی .

۵- شور دوم لایحه تأسیس صندوق ضمانت

صادرات ایران .

۶- شور دوم لایحه تغییر نام اداره کل گمرک .

رئیس کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری-

عبدالمجید موسوی

گزارش یکماهه اردیبهشت سال ۱۳۵۲ کمیسیون

امور استخدام و سازمانهای اداری

تاریخ تشکیل شنبه ۲ - یکشنبه ۹ - یکشنبه ۱۶ -

پنجشنبه ۲۰ - شنبه ۲۲ - دوشنبه ۳۱ اردیبهشت ماه .

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه اصلاح ماده ۳ قانون اختیارات مالی

و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل گارد

بنادر و گمرکات .

۲- لایحه تأسیس شورای مرکزی آموزش کشور.

۳- لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع بتشکیل

سازمان غله و قند و شکر و چای کشور .

۴- شور دوم لایحه نظام معماری و ساختمانی.

۷- لایحه الحاق يك تبصره بقانون تشکیل سازمان

تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی .

۸- اساسنامه شرکت سهامی تأسیسات ساختمان

(تغییرات کمیسیونهای سنا) .

۹- شور دوم لایحه اصلاح ماده ۳ قانون

اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و

تشکیل گارد بنادر و گمرکات .

۱۰- شور دوم لایحه تشکیل شورای آموزش

پزشکی و تخصصی و علوم وابسته .

۱۱- لایحه تغییر نام صندوق توسعه کشاورزی

ایران و اصلاح ماده ۵ قانون صندوق مزبور .

۱۲- شور دوم لایحه تعمیم تبصره يك بند (ب)

ماده ۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی .

۱۳- اساسنامه سازمان غله و قند و شکر و چای

کشور .

۱۴- لایحه شورای نظارت برگسترش شهر

تهران .

رئیس کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری -

عبدالمجید موسوی

گزارش یکماهه تیر سال ۱۳۵۲ کمیسیون امور

استخدام و سازمانهای اداری

تاریخ تشکیل شنبه ۲ - یکشنبه ۱۰ - یکشنبه ۱۷ -

سه شنبه ۲۶ تیرماه .

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- شور دوم لایحه الحاق يك تبصره بقانون تشکیل

سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی .

۲- شور دوم لایحه الحاق يك تبصره بماده ۲ قانون

استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی .

۳- شور دوم لایحه اجازه ادامه استفاده از

مشمولان پزشک در نیروهای مسلح شاهنشاهی .

۴- لایحه تأسیس سازمان جهانگردی ایران .

۵- اساسنامه سازمان تأسیس خدمات درمانی

مستخدمین دولت .

۶- شور دوم لایحه تغییر نام صندوق توسعه

کشاورزی ایران و اصلاح ماده ۵ قانون صندوق مزبور .

۵- اصلاح بعضی از مواد اساسنامه شرکت

سهامی نمایشگاههای بین المللی ایران .

۶- اساسنامه شرکت ملی صنایع فولاد ایران .

۷- شور دوم لایحه دیوان محاسبات .

۸- شور دوم لایحه تشکیل سازمان غله و قند و

شکر و چای کشور .

۹- اساسنامه شرکت سهامی تأسیسات ساختمان.

۱۰- اساسنامه شرکت سهامی خدمات ماشینهای

محاسب الکترونیکی .

۱۱- الحاق سه ماده بقانون اختیارات مالی و

استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل گارد

بنادر و گمرکات (تغییرات مجلس سنا) .

۱۲- لایحه تعمیم تبصره يك بند (ب) ماده ۵

قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی بزرانداری

کل کشور .

رئیس کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری

عبدالمجید موسوی

گزارش یکماهه خرداد سال ۱۳۵۲ کمیسیون امور

استخدام و سازمانهای اداری

تاریخ تشکیل شنبه ۵ - سه شنبه ۸ - دوشنبه ۱۴

سه شنبه ۲۲ - شنبه ۲۶ - یکشنبه ۲۷ خردادماه .

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- مقررات استخدامی ، تشکیلاتی ، انضباطی

و مالی وزارت امور خارجه (تغییرات کمیسیونهای مربوط

مجلس سنا) .

۲- مقررات استخدامی شرکتهای دولتی موضوع

بند پ ماده ۲ قانون استخدام کشوری (تغییرات کمیسیون

مجلس سنا) .

۳- شور دوم لایحه اصلاح بند د ماده ۵۸ قانون

استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی .

۴- لایحه الحاق يك تبصره بماده ۲ قانون استخدام

نیروهای مسلح شاهنشاهی .

۵- لایحه اجازه ادامه استفاده از مشمولان پزشک

نیروهای مسلح شاهنشاهی .

۶- لایحه اصلاح بند ج ماده ۱۵ قانون استخدام

نیروهای مسلح شاهنشاهی .

۷- شوردوم لایحه اصلاح بند ج ماده ۱۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی .

۸- لایحه تشکیل سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی .

۹- لایحه تشکیل صندوق رفاه دانشجویان .

رئیس کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری- عبدالمجید موسوی

گزارش یکماهه فروردین ماه سال ۱۳۵۲ کمیسیون آموزش و پرورش

تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۱/۲۲ - ۱۳۵۲/۱/۲۵

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

لایحه اصلاح قانون تأسیس سازمان پیشاهنگی ایران .

رئیس کمیسیون آموزش و پرورش- شوکت ملک جهانبانی

گزارش یکماهه اردیبهشت ماه سال ۱۳۵۲ کمیسیون آموزش و پرورش

تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۲/۶

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

لایحه تأسیس شورای مرکزی آموزش کشور .

رئیس کمیسیون آموزش و پرورش - شوکت ملک جهانبانی

گزارش یکماهه تیر ماه سال ۱۳۵۲ کمیسیون آموزش و پرورش

تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۴/۲۵ - ۱۳۵۲/۴/۲۶ - ۱۳۵۲/۴/۲۸

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

لایحه برقراری مستمری درباره وراثت مرحوم رضا ضیاء احمدی و مرحوم علی معیری .

رئیس کمیسیون آموزش و پرورش- شوکت ملک جهانبانی

گزارش یکماهه اردیبهشت سال ۱۳۵۲ کمیسیون راه تاریخ تشکیل ۴ اردیبهشت - دوشنبه ۱۷

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه موافقت نامه حمل و نقل هوایی بین دولت آمریکا .

۲- لایحه موافقت نامه حمل و نقل هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ممالک متحده آمریکا .

۳- (شوردوم) لایحه موافقت نامه سرویس های هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و کنفدراسیون سوئیس .

۴- (شوردوم) لایحه موافقت نامه حمل و نقل هوایی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت ممالک متحده آمریکا .

رئیس کمیسیون راه - دکتر غلامرضا عدل

گزارش یکماهه خرداد سال ۱۳۵۲ کمیسیون راه تاریخ تشکیل سه شنبه اول خرداد - سه شنبه ۸ خرداد .

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه موافقت نامه حمل و نقل هواپیمائی کشوری بین دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری خلق چین .

۲- (شوردوم) لایحه موافقت نامه حمل و نقل هواپیمائی کشوری بین دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری خلق چین :

رئیس کمیسیون راه - دکتر غلامرضا عدل

گزارش یکماهه اردیبهشت سال ۱۳۵۲ کمیسیون بودجه تاریخ تشکیل دوشنبه ۱۷ اردیبهشت .

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه افزایش حقوق و وظیفه وراثت مرحوم اسمعیل خوشبهارى خلبان سمپاش .

۲- (شوردوم) لایحه دیوان محاسبات .

رئیس کمیسیون بودجه- دکتر دادفر

گزارش یکماهه تیر سال ۱۳۵۲ کمیسیون بودجه تاریخ تشکیل دوشنبه ۴ تیر - یکشنبه ۱۷ تیر - شنبه ۲۳ تیر - یکشنبه ۲۴ تیر - چهارشنبه ۲۷ تیر

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه تعمیم قانون اجازه پرداخت مزایای ویژه به افسران و درجه داران ارتش شاهنشاهی مصوب هشتم آذرماه ۱۳۵۰ به افسران و درجه داران ژاندارمری کل کشور .

۲- نامه شماره ۳۷۲۴-۳/۶-۱۳۵۲ نخست وزیری راجع به قسمتی از صورت ریز سهمیه ، حق عضویت و کمک دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد در سال ۱۳۵۲ .

۳- نامه شماره ۵۰۳۴-۳/۷-۱۳۵۲ نخست وزیری راجع به اجازه پرداخت باقیمانده وام پرداختی بدولت مراکش جهت ساختمان سد آیت عادل .

۴- نامه شماره ۹۲۱/م/۱۰۱-۳/۲۳-۱۳۵۲ سازمان برنامه و بودجه در مورد تأمین اعتبار تکمیل طرحهای ساختمانی نیروی هوایی شاهنشاهی .

۵- نامه شماره ۷۷۳۶-۴/۱۲-۱۳۵۲ نخست وزیری در مورد انتقال اعتبار بودجه مصوب سال ۱۳۵۲ آسایشگاههای مجذومین وزارت بهداشت به جمعیت کمک به جذامیان .

۶- نامه شماره ۸۰۹۶-۴/۱۰-۱۳۵۲ نخست وزیری در مورد اصلاح ماده ۴۰ آئین نامه فوق العاده و هزینه سفر افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی .

۷- نامه شماره ۸۴۱۸-۴/۱۳-۱۳۵۲ نخست وزیری در مورد اصلاح ماده ۱۰۰ فصل ششم آئین نامه معاشهای نیروهای مسلح شاهنشاهی .

۸- لایحه برقراری مستمری وراثت مرحوم رضا ضیاء احمدی و مرحوم علی معیری دبیر وزارت آموزش و پرورش .

۹- نامه شماره ۱۱۷۱۵-۴/۱۹-۱۳۵۲ وزارت دارائی در مورد معرفی ۴۰ نفر برای انتخاب ۱۵ نفر مستشار اصلی و ۵ نفر مستشار جانشین دیوان محاسبات .

رئیس کمیسیون بودجه - دکتر دادفر

گزارش یکماهه اردیبهشت سال ۱۳۵۲ کمیسیون تعاون و امور روستاها تاریخ تشکیل پنجشنبه ۱۳ - پنجشنبه ۲۰ اردیبهشت ماه

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه تشکیل سازمان غله و قند و شکر چای کشور .

۲- شوردوم لایحه تشکیل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور .

رئیس کمیسیون تعاون و امور روستاها- عبدالله جوانشیر

گزارش یکماهه خرداد سال ۱۳۵۲ کمیسیون تعاون و امور روستاها تاریخ تشکیل شنبه ۹- دوشنبه ۱۱ تیر ماه

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه کار کشاورزی .

۲- لایحه متمم قانون ثبت املاک در مناطق عشایری .

۳- لایحه اصلاح بعضی از مواد و الحاق سه تبصره بقانون شرکتهای تعاونی .

۴- لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع به ضوابط مربوط به خرید اراضی و مستحقات و اعیانی و ماشین آلات و قنوت و چاههای آب و وسائل آبیاری واقع در داخل حوزه عمل شرکتهای سهامی زراعی و شرکت های تعاونی تولید روستائی که در تاریخ تشکیل شرکت در مالکیت سهامداران نمیشاند .

رئیس کمیسیون تعاون و امور روستاها- عبدالله جوانشیر

گزارش یکماهه اردیبهشت سال ۱۳۵۲ کمیسیون دادگستری تاریخ تشکیل ۲/۲ و ۸/۲ و ۱۳/۲ و ۱۷/۲ و ۲۲/۲ و ۲۹/۲

لوايح و کارهای خاتمه یافته :

۱- شور دوم قانون اصلاح قانون مجازات عمومی .

۲- شور اول لایحه اصلاح بند پ ماده ۱۰ قانون ثبت شرکتهای .

۳- شور اول لایحه دعاوی اشخاص علیه دولت راجع باملاک .

۴- شور دوم لایحه دیوان محاسبات .

۵- شوردوم اصلاح مواد ۵۵ و ۱۰ قانون شهرداریها .

۶- شور اول و دوم لایحه سهم کردن کارگران در منافع کارخانه های صنعتی و تولیدی .

۷- شور دوم لایحه نظام معماری و ساختمانی...
لوايح و کارهائی که در دستور است:
لوايح دفاتر اسناد رسمي و کانون سردفتران و
دفتریاران روابط مالك و مستأجر.
رئيس كميسيون دادگستري - مهدي شيخ الاسلامي
گزارش يكماهه خرداد سال ۱۳۵۲
كميسيون دادگستري
تاريخ تشكيل ۳/۵ و ۳/۱۲ و ۳/۱۵ و ۳/۱۷ و ۳/۲۳ و ۳/۲۸ و ۳/۲۹
لوايح و کارهائی خاتمه يافته:
۱- شور اول و دوم لایحه اصلاح بند الف ماده ۲۴
قانون دريائي .
۲- شور دوم لایحه اصلاح بند پ ماده ۱۰ قانون
ثبت شرکتهای .
۳- شور اول اصلاح بعضی از مواد قانون مجازات
مرتکبين قاچاق و الحاق چند ماده و تبصره بآن قانون .
۴- آئين نامه حمل بار و مسافر و مدت تعطيل مؤسسات
مسافري و حمل و نقل زميني .
۵- شور اول لایحه ترجمه و تکثير کتب و نشریات
و آثار صوتي .
۶- شور اول لایحه نظارت برگسترش شهر تهران .
لوايح و کارهائی که در دستور است:
۱- لوايح دفاتر اسناد رسمي و کانون سردفتران و
دفتریاران .
۲- روابط مالك و مستأجر .
۳- اصلاح بعضی از مواد قانون مجازات مرتکبين
قاچاق و الحاق چند ماده بآن .
۴- اصلاح قانون دعای اشخاص علیه دولت راجع
باملاك .
رئيس كميسيون دادگستري - مهدي شيخ الاسلامي
گزارش يكماهه فروردين سال ۱۳۵۲ كميسيون
کار و امور اجتماعي
تاريخ تشكيل پنجشنبه ۲۳- پنجشنبه ۳۰ فروردين ماه .
لوايح و کارهائی خاتمه يافته:
۱- لایحه اصلاح ماده ۵۹ قانون کار و الحاق يك
ماده بقانون مذکور .
۲- شور دوم لایحه اصلاح ماده ۵۹ قانون کار و الحاق
يك ماده بقانون مذکور .
۳- لایحه ارسالی از مجلس سنای راجع به نظام معماری
و ساختمانی .
رئيس كميسيون کار و امور اجتماعي - مهندس کيا

۲۰- شور اول و دوم لایحه اصلاح ماده ۳ قانون حفظ
امنيت اجتماعي .
۳- شور اول و دوم لایحه ثبت املاك در مناطق
عشائري .
۴- شور اول و دوم لایحه کنوانسيون راجع بمسئوليت
بين المللي در مورد خسارات ناشی از اجسام
فضائي .
۵- شور اول و دوم لایحه معاهده راجع به آب
رود هيرمند بين دولت شاهنشاهی ايران و دولت افغانستان .
۶- شور اول و دوم لایحه منع توقيف اشخاص در
قبال تخلف از انجام تعهدات و الزامات مالي .
۷- شور دوم لایحه کار کشاورزي .
۸- شور اول و دوم لایحه حفظ و گسترش فضاي
سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت .
۹- شور اول و دوم لایحه ثبت آثار ملي .
۱۰- شور دوم لایحه ترجمه و تکثير کتب و نشریات
و آثار صوتي .
لوايح و کارهائی که در دستور است:
۱- لوايح دفاتر اسناد رسمي و کانون سردفتران
و دفتریاران .
۲- روابط مالك و مستأجر .
۳- اصلاح بعضی از مواد قانون مجازات مرتکبين
قاچاق و الحاق چند ماده بآن .
۴- اصلاح قانون حمايت خانواده .
۵- اصلاح قانون دعای اشخاص علیه دولت راجع
باملاك .
رئيس كميسيون دادگستري - مهدي شيخ الاسلامي
گزارش يكماهه فروردين سال ۱۳۵۲ كميسيون
کار و امور اجتماعي
تاريخ تشكيل پنجشنبه ۲۳- پنجشنبه ۳۰ فروردين ماه .
لوايح و کارهائی خاتمه يافته:
۱- لایحه اصلاح ماده ۵۹ قانون کار و الحاق يك
ماده بقانون مذکور .
۲- شور دوم لایحه اصلاح ماده ۵۹ قانون کار و الحاق
يك ماده بقانون مذکور .
۳- لایحه ارسالی از مجلس سنای راجع به نظام معماری
و ساختمانی .
رئيس كميسيون کار و امور اجتماعي - مهندس کيا

گزارش يكماهه ارديبهشت سال ۱۳۵۲ كميسيون
کار و امور اجتماعي
تاريخ تشكيل دوشنبه ۳- دوشنبه ۱۰- پنجشنبه ۲۰-
سه شنبه ۲۵ ارديبهشت ماه .
لوايح و کارهائی خاتمه يافته:
۱- لایحه اصلاح اساسنامه سازمان بين المللي کار .
۲- لایحه سهم كردن کارگران در منافع کارگاههای
صنعتي و توليدي .
۳- شور دوم اصلاح اساسنامه سازمان بين المللي
کار .
۴- شور دوم لایحه نظام معماری و ساختمانی .
رئيس كميسيون کار و امور اجتماعي - مهندس کيا
گزارش يكماهه خرداد سال ۱۳۵۲ كميسيون
کار و امور اجتماعي
تاريخ تشكيل چهارشنبه ۱۶- دوشنبه ۲۸ خرداد ماه .
لوايح و کارهائی خاتمه يافته:
۱- لایحه دولت راجع باز مایش متقاضيان پروانه های
تشكيل مؤسسات کارآموزي و پروانه های صلاحيت فني
و حرفه ای و آرزيبايي ميزان تخصص و مهارت حرفه ای
(بازگشته از سنأ) .
۲- لایحه کار کشاورزي .
۳- لایحه شورای نظارت برگسترش شهر تهران .
۴- لایحه بيمه اجباري کارگران ساختمانی .
رئيس كميسيون کار و امور اجتماعي - مهندس کيا
گزارش يكماهه تير سال ۱۳۵۲ كميسيون
کار و امور اجتماعي
تاريخ تشكيل دوشنبه ۱۸- دوشنبه ۲۵ تير ماه .
لوايح و کارهائی خاتمه يافته:
۱- اساسنامه صندوق تأمين آموزش فرزندان
کارگران .
۲- شور دوم لایحه بيمه اجباري کارگران
ساختمانی .
رئيس كميسيون کار و امور اجتماعي - مهندس کيا

گزارش يكماهه ارديبهشت سال ۱۳۵۲ كميسيون
علوم و آموزش عالی
تاريخ تشكيل ۲/۴ و ۲/۱۰ و ۲/۳۰ و ۱۳۵۲/۲/۳۰
لوايح و کارهائی خاتمه يافته:
۱- شور اول لایحه موافقتنامه همکاری فني و علمي بين
دولت شاهنشاهی ايران و دولت جمهوری مجارستان .
۲- اصلاح آئين نامه اجرائي تبصره ۴ ماده واحده
قانون تشكيل هيئت امنای دانشسرای عالی .
۳- شور اول لایحه تشكيل شورای آموزش پزشکی
و تخصصي و علوم وابسته .
لوايح و کارهائی که در دستور است:
لایحه تأسيس شورای مركزي آموزش کشور .
رئيس كميسيون علوم و آموزش عالی - دکتر عظيمي
گزارش يكماهه خرداد سال ۱۳۵۲ كميسيون
علوم و آموزش عالی
تاريخ تشكيل ۳/۸ و ۳/۱۷ و ۱۳۵۲/۳/۱۷
لوايح و کارهائی خاتمه يافته:
۱- شور دوم موافقتنامه همکاری فني و علمي بين
دولت شاهنشاهی ايران و دولت جمهوری مجارستان .
۲- شور دوم لایحه تشكيل شورای آموزش پزشکی
و تخصصي و علوم وابسته .
لوايح و کارهائی که در دستور است:
لایحه تأسيس شورای مركزي آموزش کشور .
رئيس كميسيون علوم و آموزش عالی - دکتر عظيمي
گزارش يكماهه تير سال ۱۳۵۲ كميسيون
علوم و آموزش عالی
تاريخ تشكيل ۴/۲۱ و ۱۳۵۲/۴/۲۱
لوايح و کارهائی خاتمه يافته:
شور اول لایحه تشكيل سازمان تحقيقات کشاورزي
و منابع طبيعي .
لوايح و کارهائی که در دستور است:
لایحه تأسيس شورای مركزي آموزش کشور .
لایحه و تشكيل سازمان صندوق رفاه دانشجویان .
رئيس كميسيون علوم و آموزش عالی - دکتر عظيمي

گزارش یکماهه اردیبهشت ماه سال ۱۳۵۲
 کمیسیون فرهنگ و هنر
 تاریخ تشکیل
 لوایح و کارهای خاتمه یافته :
 شور اول لایحه تأسیس شورای مرکزی آموزش کشور .
 رئیس کمیسیون فرهنگ و هنر - منوچهر سعیدوزیری
 گزارش یکماهه تیرماه سال ۱۳۵۲ کمیسیون
 فرهنگ و هنر
 تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۴/۲ و ۱۳۵۲/۴/۱۸
 لوایح و کارهای خاتمه یافته :
 ۱- لایحه ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی .
 ۲- لایحه اصلاح پاره‌ای از مواد قانون تأسیس
 شورای عالی فرهنگ و هنر .
 ۳- لایحه ثبت آثار ملی .
 رئیس کمیسیون فرهنگ و هنر - منوچهر سعیدوزیری
 گزارش یکماهه فروردین ماه سال ۱۳۵۲
 کمیسیون کشور
 تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۱/۲۱ - ۱۳۵۲/۱/۳۰
 لوایح و کارهای خاتمه یافته :
 ۱- لایحه الحاق دو تبصره بماده ۵۵ و اصلاح تبصره
 يك ماده ۱۰۰ قانون شهرداریها .
 ۲- لایحه الحاق يك تبصره بقانون پرداخت فوق العاده
 افسران و افراد پلیس راه ژاندارمری کل کشور .
 ۳- لایحه نظام معماری و ساختمانی ایران .
 رئیس کمیسیون کشور - مهندس فروهر
 گزارش یکماهه اردیبهشت ماه سال ۱۳۵۲
 کمیسیون کشور
 تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۲/۱۰ - ۱۳۵۲/۲/۲۰
 ۱۳۵۲/۲/۳۰ - ۱۳۵۲/۲/۲۲
 لوایح و کارهای خاتمه یافته :
 ۱- لایحه اصلاح ماده ۱۰ قانون تشکیل نیروی
 پایداری .
 ۲ - لایحه اصلاح تبصره ۲ ماده ۷۸ قانون
 شهرداریها .

۳- لایحه الحاق دو تبصره بماده ۵۵ و اصلاح تبصره
 يك ماده ۱۰۰ قانون شهرداریها .
 ۴- لایحه نظام معماری و ساختمانی ایران .
 رئیس کمیسیون کشور - مهندس فروهر
 گزارش یکماهه خرداد ماه سال ۱۳۵۲
 کمیسیون کشور
 تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۳/۸ - ۱۳۵۲/۳/۳۰
 لوایح و کارهای خاتمه یافته :
 ۱- لایحه تعمیم تبصره يك بندب ماده ۵ قانون
 استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی بژاندارمری کل
 کشور .
 ۲- لایحه تعمیم قانون اجازه پرداخت مزایای ویژه
 افسران و درجه داران ارتش شاهنشاهی با افسران و درجه
 داران ژاندارمری کل کشور .
 رئیس کمیسیون کشور - مهندس فروهر
 گزارش یکماهه تیرماه سال ۱۳۵۲
 کمیسیون کشور
 تاریخ تشکیل ۱۳۵۲/۴/۱۳ - ۱۳۵۲/۴/۱۷ -
 ۱۳۵۲/۴/۲۳ - ۱۳۵۲/۴/۲۶ .
 لوایح و کارهای خاتمه یافته :
 ۱- لایحه تعمیم تبصره يك بند ب ماده ۵ قانون
 استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی بژاندارمری کل
 کشور .
 ۲- لایحه حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از
 قطع بی رویه درخت .
 ۳- لایحه اصلاح قسمت اول ماده ۲ قانون امنیت
 اجتماعی .
 ۴- آئین نامه حمل بار و مسافر و مدت تعطیل مؤسسات
 مسافری و حمل و نقل .
 رئیس کمیسیون کشور - مهندس فروهر

گزارش از کمیسیون عرایض بمجلس شورای ملی

مقام محترم ریاست عالی مجلس شورای ملی
 بانهایت احترام گزارش دومین اجلاس بیست و
 سومین دوره قانونگذاری کمیسیون عرایض را بساحت
 مقدس مجلس شورای ملی تقدیم میدارد:
 در تاریخ ۱۵/۷/۵۱ که کمیسیون هیئت رئیسه خود را
 انتخاب نمود بلافاصله تشکیل جلسه داد و با مطالعه
 سوابق امر و رویه‌ای که در نحوه رسیدگی بشکایات و
 نامه های وارده مجری بود خط مشی کمیسیون را تعیین
 و نمایندگان وزارتخانه ها و سازمانهای مستقل دولتی
 را دعوت نمود که بمنظور اشتراك مساعی بیشتر و تعاطی
 فکر حضور بهم رسانند.
 در جلسه که اکثریت قریب بانفاق نمایندگان مزبور
 شرکت داشتند با آقایان یادآوری گردید که لازمه تحول و
 انقلاب اجتماعی ایران که بنا بابتکار رهبر عالیقدر ایران
 صورت گرفته بیداری و سرعت عمل و داشتن صمیمیت
 و علاقمندی در کلیه مسائل مملکتی بسالاحص در اداء
 وظائفی است که بهر کس محول گردید آقایان که از لحاظ
 مقام اداری در طبقات بالاتری قرار دارند موظف خواهند
 بود مدلول انقلاب اداری را تفهیم نموده تا با اجراء این
 رویه مرضیه متصدیان امور را بانجام وظایف محوله
 هدایت و رفع شکایت از شاکیان بعمل آمده و احقاق حق
 شود تا موجبات رضایت شاهنشاه آریامهر و ملت ایران
 فراهم گردد .
 البته در مورد تسریع و رسیدگی و جوابگویی
 مراجعات کمیسیون نیز مذاکراتی بعمل آمد و با اظهار
 قدردانی از همکاریهای نمایندگان وزارتخانه ها و
 مؤسسات خواسته شد کماکان در جهت تأمین و تقاضاهای
 حقه اقدام گردد .
 در این دوره اجلاس به یکساله توفیق حاصل گردید با حضور
 مسئولین امر سی باز تشکیل جلسه داده که شانزده جلسه آن
 با حضور نمایندگان بعضی از وزارتخانه ها و مؤسسات
 دولتی و شاکیان و بقیه با حضور اعضاء کمیسیون بوده و
 در هر يك از جلسات مزبور که از ساعت ده صبح تا دوازده
 انعقاد یافته برتق و فتق امور و نامه ها و شکایات و اصله
 رسیدگی و اقدامات لازم انجام گرفته است .
 در خاتمه بانهایت خوشوقتی یادآور میشود که
 بعلت آشنائی بیشتر اولیای امور و دستگاههای اداری
 و اجرایی دولت بمفهوم انقلاب اداری تعداد شکایات
 و اصل بکمیسیون عرایض در سال جاری بمراتب کمتر
 از سالهای گذشته بوده است .
 با تقدیم احترام - رئیس کمیسیون عرایض
 مهندس محمود پروشانی